

V Ljubljani, v četrtek, dne 22. maja 1913.

<p>Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " " 3.— " " 6.— " " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—</p>		<p>Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.</p>		<p>Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.</p>	
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron.	Štev. 21.	
<p>Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštine prosto ilustrovan koledar za l. 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna Jurčiča, Gregorčiča ali Aškercera, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.</p>					

Oficirska tragedija na Dunaju: Stotnik Zborowski ustrelil v dvoboju nadporočnika Weissa.

DR. VELIMIR DEZELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Starogorski.

— Prihajam ti praviti, da je to morda moj zadnji obisk, predno se ne dogode odločilne stvari v državi. Sedaj bodo napočili odločilni časi in ne bom imel niti časa, da bi te obiskoval. Ti moli in čitaj in čakaj mirno. Pride dan, ko dobiš od mene vest, da je prišel čas, da se zopet odeneš v svilo in drago kamenje.

— Ti se nadejaš — vzklikne kalif žalostno.

— Nadejam se v Alaha pravičnega, ki štiti pravico in zločinca tepta v prah. Mar ni tvoja pravo sveto? Mar nisi edini in pravi gospodar pravovernih muslimanov v tej deželi?

— Sem — reče kalif in dvigne glavo. — Ali čas hiti urno in izginja, a jaz v tej ječi točim solze. Ne vem, kaj še me naj spominja, da sem kalif? Oni prokleti nasilnik, ki me je vrgel s prestola, sedi na svilenih preprogah in uživa vse slasti življenja. A jaz? Jaz gledam zatemnele stene in plakam. Prokleta življenje je to in proklet naj bo oni, ki me je vrgel s prestola mojih očetov! In ako pride čas, da stopim zopet na prestol mojih pradedov, potem vedi, da bom srečen, ker bom živel zopet v mogočnosti in udobnosti. Moja telesna moč je strta, moje srce slabo, odkar me objema zidovje ječe, moje misli so prenehale misliti na dekliške grudi. Ne! Ne maram več Aiše, ne maram harema, ne denarja, ne uživanja. Edini moj užitek bo, ako bom mogel biti izvršitelj pravičnega in strašnega sodnika in postati njegov in svoj masčevalec. Slišiš li, osveta bo moje življenje, osveta moja naslada.

Te besede je govoril Hešan naglo in njegova fantazija se je razpaljavala čimdalje bolj. Kakor da gleda že pred seboj žrtve svoje osvete. In kakor da se naslaja ob zadnjih drhtljajih njihovih teles. Njegove oči so jele plamleti z mrzličnim sijajem.

Wadha el Ameri ga še ni videl takšnega in zdelo se mu je, kot da je zapazil na njegovem licu nekaj blaznega.

— Umiri se, gospodar! Oni, ki sodi, on ve, kaj mu je storiti. Ako je odločil predati v tvoje roke žezlo pravice, v kar jaz verujem, dal ti bo moči, da tudi izvršiš to, kar je zate določil.

— Oh, ubijem ga, s temi svojimi rokami ga zadavim — je vpil besno kalif Hešan. — Ubijem zlotvora in prej se ne umirim, dokler ne vidim njegovih mrtvih, osteklenelih oči...

— Pomiri se, gospodar! Imel boš dovolj časa misliti na osveto, ko stopiš zopet na prestol. Sedaj še nisi brez nevarnosti. Pazi kaj govoriš, zakaj tudi zidovi ječe imajo svoja ušesa. Ako te je tudi dosedaj sedanji kalif poštedil, in ako ti je po mojem nagovarjanju pustil življenje, ne pozabi, da te je že enkrat mislil predati smrti.

— Nisem pozabil — odvrne za nekaj časa nato Hešan, na katerega so besede Wadha el Amerija delovale kot hladni vodeni curek. — Tvoje besede so me, reče rezko a mirneje, spomnile na to, kar sem sedaj, a jaz sem se zaglobil v bodočnost, kakšna bi naj bila in kakšna morda ne bo nikoli. Da, imaš prav, kalif Hešan, še je vedno v ječi, v kateri mu morda zgnjijejo kosti, nepoznane, brez sijaja, brez pogrebniških molitev, kajti, kalif Hešan že leži v grobnici. Mar ne! Ali povej mi, kdaj me rešiš iz te bede?

— Ako je volja Alahova, potem upam, kmalu.

— O, kako ti bom hvaležen, moj sinko. V tebi vidim poslanika božjega. Ti si moj največji dobrotnik, ker si me rešil gotove smrti. Da ni bilo tebe, bi krivi kalif Hešan ne ležal v grobu, nego bi bil jaz v resnici umrl. Ti me boš tudi sedaj, to trdno verujem, izvlekel iz tega živega groba, iz te ječe. In verjami mi, tega ti ne zabim nikdar. Več časti, nego je imaš, ti ne morem dati, zakaj ti si hadžib, ti si junak, bogat in slaven, a bodi uverjen, da bom postopal s teboj, kot s svojim otrokom. Tvoje želje bodo moje želje, tvoja volja, moja volja. Nimam lastnih otrok, in ne hrepenim po njih, ker mi boš ti mesto sina.

Wadha je mirno motril starca, ki je bil sedaj v resnici drugačen, nego poprej. Prej je bil mirnejši, sedaj je postal nekoliko nervoznejši. Prej so mu tekale besede počasi, a sedaj je govoril naglo, živo in strastno. Ali ječa tako spremeni človeka? In še nekaj je opazil Wadha. Na licu njegovega gospodarja, kakor ga je imenoval, je bila neka čudna poteza, in ni vedel, kako bi jo imenoval, ali poteza nezaupnosti in zvižaje. Ta poteza je bila izrazita posebno, ko ga je hvalil in je njegov obraz izgledal nekako spačen in neiskren.

Ali zakaj bi bil kalif Hešan neiskren in nezaupljiv napram Wadhi el Ameriju? Napram njemu, ki mu je z vsem svojim življenjem dokazal svojo najiskrenejšo udanost, hvaležnost in ljubezen:

S tem čustvom se je naklonil Wadha el Ameri pred Hešanom in mu poljubil roko in rekel:

— Vse, kar mi storiš, svetli kalif, učiniš samemu sebi. Zakaj Alah bo blagoslovil tvojo milost in od svojih zvestih napravi tebi falango močno in čvrsto.

Nato se je poslovil z bivšim kalifom in s počasnimi koraki odšel iz ječe.

XXI.

Že se je svitalo, ko se je Wadha el Ameri vrnil s svojega nočnega potovanja. Zaprl se je v svojo sobo in jel pisati. Solnce je že bilo visoko, a on še ni nehal. Ko je pa skončal, je dal poklicati k sebi udanega in zaupnega častnika. Ko je častnik vstopil k hadžibu v sobo se je vstrasil bledote hadžibovega obraza.

— Gospodar!

— Poklical sem te, ker imam važne naloge. Poznam te, kot najzvestejšega častnika. Vem, da si mi prijatelj, brat. Prihajajo časi, da se bomo borili za življenje in smrt. Potreboval te bom. Kak duh veje med Hrvati?

— Izvrsten!

— Disciplina?

— Izborna. Vzornejše ni nikjer!

— Kaj delajo sedaj?

— Vadijo se v streljanju.

— Ali je kaj dobrih strelcev?

— Vsi. In izvrstni. Mislim, da bi lahko nadkrilili najslavnejše afriške strelce.

— Dobro. Ali ljubijo kalifa?

— Ljubijo tebe, gospodar.

— Kaj misliš reči s tem?

— Mislim, ako ti ljubiš kalifa Muhameda, tedaj ga ljubimo tudi mi vsi.

— In če ga ne ljubim — odvrne z ostrim glasom Wadha el Ameri, gledaje v obraz svojega častnika.

— Ako ga ti ne ljubiš, ga ne ljubimo tudi mi.

— Kako to? Ali sem jaz več, kakor kalif?

— Ti si naš gospodar, ti si naša glava. Ako se glavi kaj pripeti, umre celo telo. Mi vsi vemo prav dobro, da moramo

umreti vsi, ako umreš ti. Mi vemo prav dobro, da so tvoji sovražniki tudi naši sovražniki. Meč, ki bi odsekal tvojo glavo, prodril bi tudi srca hrvatske telesne straže. Ti si nas dvignil, nas ojačil in nas napravil mogočne v Kordovi in zato trepetamo za tvoje življenje in smo pripravljene tudi za te umreti. Ti si duša našega dela...

— Dovolj — mu seže Wadha el Ameri v besedo. — Ali mislijo tako vsi Hrvatje?

— Mislijo.

— Ali ni med vami izdajalec?

— Kolikor vem jaz, ga ni — reče častnik odločno.

— Dobro! A sedaj stopi bližje.

Častnik se mu približa.

— Prizezi, da ne boš nikdar nikomur povedal najinega razgovora.

— Prizezam.

— Ako bi se zahtevalo od vas, da ubijete, kogar bi jaz zaznamoval... Ali bi to storili?

— Glava misli, a roke samo izvršujejo. Ti si glava.

— In če bi bil oni, katerega mislim, celo kalif sam?

Častnik se ni niti zganil, niti zdrznil. Z grozno hladnostjo je rekel:

— Tvoja volja se izvrši.

— Torej te še enkrat vprašam, ali je resnica, kar sem povzel iz tvojih besed, da sem jaz edini vaš gospodar v Kordovi?

— Ti, Wadha el Ameri, edini pred Bogom.

— In vi bi me ubogali slepo?

— Da.

— Dobro. Tedaj vedi, da zasiže hrvatska zvezda v Kordovi in v teh deželah sijajnejše, kakor kedaj. Vodil vas bom od zmage do zmage. Velika dela storim z vami. Mogočni bodete in silni, samo, če me bodete slepo ubogali.

— Ubogali te bomo slepo, svetli hadžib, sem ti že rekel.

— Poslušaj dalje. Glasom poročil in vsega, kar sem slišal in videl, se pripravljajo odločen preobrat v državi. Berberi, ki so proglasili Solimana za edinega pravega predstavitelja kalifata, so se zedinili s kristjani, grofom Sancho Garcezom. Kristjani in Arabci gredo nad Kordovo proti kalifu Muhamedu, ki sicer zbira svojo vojsko, vendar precenjuje svoje moči. Vse kaže, da pride do velike bitke pri Quintozu. Nikdo ne more vedeti naprej, kdo zmaga. Treba nam je biti opreznim. Zmaga Soliman, uniči tudi nas, kot zveste in vdane pristaje kalifa Muhameda, in naša zvezda zatone za vedno. In ta sijaj, s katerim je jela svetiti hrvatska zvezda, zatone v mrak. Zgodi se nam to, kar našim prednikom.

— Kakor je sojeno.

— Sojeno, kaj sojeno! Vsekakor bo sojeno, ako bomo stavili naše glave na raženj. Vsak človek je sam svoje sreče kovač. Usodo držimo v svojih rokah.

— Kaj nam je tedaj storiti?

— Da smo pametni.

— Mar iti v Solimanov tabor?

— Kaj je nam Soliman, kaj Muhamed? Igrače. Mi lahko prestopimo k Solimanu.

— Ali prisegli smo zvestobo Muhamedu.

— Da, ali malo prej si rekel, da si pripravljen ubiti kalifa, ako bo to moja volja.

— Storim to, ali uverjen sem, da bi ti to ukazal le tedaj, ko bi sprevidel, da sedanji kalif ni nič družega, nego usurpator.

Wadha ga živo pogleda in prime za roko.

— Ti nekaj veš...

— Ničesar. Ali to vem da brez važnega razloga ne boš dajal takih ukazov, ker vem, da si pameten človek.

(Dalje prih.)

M. PUGELJ:

Arnavt.¹

Stipica pelje bogatega tujca. Sedi spredaj, drži v roki vajeti in bič, pa gleda na skočna belca, ki se svetita v solncu in opletata po muhah s košatimi belimi repi. Ničesar drugega mu ni zapustil oče, kakor ta dva konja in voz. Hišo so mu požgali Arnavti, ženo so mu umorili, a hčer, sestro voznikovo, so odpeljali v svoje gore. Večna osveta jim bodi! No, dobro, da ima belca. On skrbi zanja, a konja zanj. Vlečeta mu tovore, vozita tujce in denar, ki ga prisluzita, je njegov.

Tujec sedi zadaj na pisanem kocu in gleda po krajini. Če je nevarno v teh krajih, vpraša.

„Kako ne? Arnavti se klatijo tod okrog, in to so tatovi in morilci. Če trčita skupaj Arnavt in Srb, je pravica na strani tistega, ki je močnejši. Težko je! Mojega deda so ubili. Ko je bil mlad, bi se ne bil desetih ustrašil, a ko je bil star, sta ga zmogla dva. Našli so ga v njegovi bajti mrtvega, a v ustih je tiščal med zobmi palec, ki ga je odgriznil Arnavtu.“

Tujec zleze v dve gubi in molči.

Solnce zahaja, in široka tiha krajina trepeče v večerni zarji. Polagoma izginja rdeča luč za vrhovi in mrak leze iz dolin in globin. Gozd črni, drevje se strne v črn in mogočen grad; ravnine, doline in globeli in holmi se zlijejo v eno samo nejasno in temno plan.

Vozita in vozita. Desni belec viha uhlje in hrže.

„Akaj vidiš, srček?“ vpraša voznik.

Belec poskoči, vrže kvišku močna bedra in zažvižga po zraku z dolgim repom.

„Glej,“ pravi voznik, „nekdo stoji tam!“

„O — kaj bo zdaj? vpraša tujec.“

„Tebi nič, ne boj se. Vam iz cesarstva se ne zgodi nič.“

Iz polja se izmota črna postava in skoči pred belca. Vzpeta se, zahržeta oba hkrati.

„Stoj!“ kriči neznanec, „Drži!“

„Skočite, ljubčki moji!“

Konja mahneta predse z vitkimi nogami, ali neznanec je kakor mačka. Že je med njima in ju drži za uzdi.

„Kaj voziš?“ vpraša.

„Vozim tega gospoda! Odstrani se!“

„Pa koliko sta stara ta dva konja?“

Vrti se pred belcema in jima gleda zobe.

„Mlada sta, Bog me, ni vsakemu niti štiri leta!“

„No, pa dobro. Ne mudi naju!“

„Ti, brate, pa lepa sta — ta dva tvoja konja. Boga mi, meni sta všeč.“

„Prav mi je, da sta ti všeč. Če hočeš, pa pridi k meni, da si jih ogledaš. Povem ti, kje sem doma.“

„Pa lahko jih ogledam tukaj. Veš kaj, brate, daj oba meni!“

„Ti se šališ!“

„Boga mi, ne šalim se! Pravim ti, daj konja meni!“

„Tu ni semenj!“

„A — ne daj za denarje, nočem tega! Kar tako mi daj oba!“

„Pa ti si blazen!“

„Nisem, kako to? Konja sta mi všeč in jaz jih hočem. Daj mi jih!“

V roki črnega neznanca se posveti orožje.

„Daj mi jih!“

„No, dobro!“ reče voznik. „A dogovoriva se! Najprej peljem tega gospoda, kakor sem mu obljubil, v bližnjo vas. Potem se peljem še jaz malo naprej do svojega sorodnika Šime — tam, če hočeš, ti ju dam.“

„A jaz naj čakam tukaj — haha?“ se zasvetijo neznanecu zobje.

„Ne! Ti sedi k meni in se vozi z menoj!“

„Ali ti ustaviš zunaj vasi.“

„Zunaj vasi — tako je. Ustavim pred krčmo Turka Mehmeda.“

„Ne pojdeš doli. Skočil bi ti k staremu Mehmedu in privlekel ljudi.“

„Pa ne pojdem! No, bodi po tvoje!“

Tujec skoči z voza in plača voznika.

„Pa ti je mnogo dal?“

Voznik imenuje svoto. „Ni dosti!“

„Pa mnogo je! Glej, glej, koliko se zasluži s konji!“

„A konji potrebujejo dobre hrane in ta ni zastoj!“

„Boga mi — vseeno! Vozi zdaj!“

Vozita naglo in molčita.

He, misli voznik, prokleta si neumen! Misliš, da ti stisnem konje v pest, kakor beraču drobtino! Pokazal boš prej, kaj znaš. Zobe imaš dobre; lahko tareš ž njimi lešnike in orehe in tudi kost bi pregriznil! Videl sem te, ko si se režal pred konji. No, ne dam ti prilike. Stisnem te za vrat, da boš zinil in pozabil zapreti usta.

„A kam ti to voziš?“

„K Šimi, sorodniku — povedal sem ti!“

„No, veš, me ni volja, da bi vozila še naprej!“

„A ti si mi dal besedo. Rekel sem k Šimi in tam ti dam konje.“

„A kje je to?“

„To je blizu! Videl boš. Zdaj zavijeva po bregu reke, no, glej!“

„Vidiš, orožje imam jaz! Ne šali se, brate! Evo ti, tu je samokres in tu še eden!“

„Pa kdo dvomi? Čast tebi! Imaš vsega!“

„Vidiš, tu je nož. Danes zjutraj sem ga brusil. Briješ se lahko ž njim. Niti ne čutiš, kdaj zleze med rebra!“

„Pa čast tebi! Znaš ostriti, verujem ti to.“

„A zato, brate, se ne šali!“

„Boga mi, vse, kar govorim, je resno kakor pri maši. Rekel sem ti, da zavijemo ob bregu reke. No, evo, zdaj sva zavila!“

„Ti si Srb in

meni ni nič, ako ustrelim Srba!“

„Pa kaj bi ti bilo! Če se ti da, ustreliga, svobodno!“

„Kako to ti misliš?“

„S samokresom ali tudi s pištolo!“

„Rekel si, če se ti da.“

„Seveda, če se ti da. Vsakega ne moreš! Tudi taki so med njimi, ki so hujši od tebe.“

„Ni jih! Tudi zvit sem, a Srb ni.“

„A zakaj bi ne bil?“

„Vidiš, ni. Jaz znam zgrabiti — tako zadaj — glej —“

„Stoj, brate, tega ni v najinem dogovoru.“

„Pokažem samo —“

„Ne! Vidiš, tako-le — he, kako ti je počila v ročici kost! — tako-le — tukaj na kolenu imej roko, da jo vidim!“

„Pa kako, da se šališ?“

„Kaj ti pride na um? Ni mi do šale. Ti imaš dva samokresa in nož imaš, ki brije. Kako bi se, za vraga, šalil?“

Vozila sta naglo in voznik se je oziral po skalnem bregu.

„Vidiš, zdaj je konec strmine, zdaj bomo drčali navzdol. Skočite, ljubčki moji! Breg je tod položen, a pozneje strm in skalovit.“

Pogled na karakteristično ulico v Skadru.

„Dobro!“

Neznanec sede na voz k Stipici. Konja potegneta. Tujec zadaj gleda neznanca, pa je noč črna in ne more natančno videti. Ne opazi, kje neha obleka in prične tilnik. Vse je črno.

Vozijo naglo in dolgo. Voznik gleda v hrbet belca na njegovi strani in misli. Predno dobiš moje konje, poizkusiva, kdo ima močnejše kosti. Če jih imaš ti, prokleti Arnavt, naj ti bodo belci! Po strani pogleda na neznančeve noge in se namrdne, a v duši se smeje. In, šibek si, kakor bi ti zateknili v hrbet dva količa! Tudi rok nimaš pravih! Dlani so preozke! A, in vrat je golobji! Še žene bi ne maral, če bi bila tako drobna!

Neznanec gleda mrko v belca na njegovi strani in misli. Dobro mi je prišla prilika. Čundrić je rekel, da mi da Majo za ženo, kadar dobim svoje konje. No, zdaj mu jih pripeljem. Evo jih, Čundrić, daj mi Majo! In tudi Maji vzkliknem: Evo jih!

Vozijo in vozijo; iz črne teme se dvigne nizko obzidje.

„Tu smo!“ pravi neznanec.

„Čakaj, gospod! Pomagam ti iz voza!“

¹ Motiv iz knjige dr. Oražna: „Med ranjenimi srbskimi brati“.

„Ne vozi tako naglo! Zvrnemo se lahko v reko!“

„Ne boj se! Moji konji so zvesti in modri.“

„Pa to so zdaj moji konji!“

„Da! To so zdaj tvoji konji... Nagni se malo v ono stran, vidiš, zaradi teže, ovinek je in nevarnost... Tako, prokleti človek, zdaj so konji zopet moji!“

Zgrabil ga je bil za obe roki, jih potegnil nazaj in zavil proti tilniku, da so zahreščale kosti. Naenkrat ga je dvignil s sedeža in pahnil po strmeh in globokem bregu. Truplo je naglo padalo in glava je udarjala ob skale pridušeno in zamolklo: klop, klop... klop. Spodaj je pljusnila voda in zopet šumela enakomerno dalje.

Belca sta obstala in voznik je skočil z voza k njima. Prijel je oba okoli vratov, pa si tiščal na lica njune lepe in zveste glave.

„Hvala vama, ljubčka moja, dobro sta dirjala. Vozila sta vruga, a iznebili smo se ga. Tecimo zdaj nazaj, da dobimo jesti. Sladkega ovsu in dišeče detelje pa vode iz studenca. Kakò bi jaz brez vaju, gorje meni!“

Gorkeje stisne oba k sebi, pa poljubi enega za drugim. In da ostane bliže pri nji, se zavihti desnemu na hrbet, zarije prste levice v košato grivo, z desnico pa ploska za šalo po glatkem hrbtu in zalitih bedrih.

„Eh, nosi se, sinko, nosi se, ho, ho, ho — la —“

In voz odropota in izgine s pesmijo vred sredi prostrane in črne noči.

Naše slike.

Oficirski dvoboj na Dunaju. Neslana šega dvoboja je zahtevala zopet krvavo žrtev: v praterski kasarni na Dunaju sta se streljala nadporočnik 1. bosanskega pešpolka Weiss in stotnik 92. pešpolka Zborovski. Prvi strel je zadel Weissa v vrat; prenesli so ga umirajočega v bolnico, kjer je kmalu izdihnil. Dvoboj je zbudil mnogo hrupa in najde gotovo tudi svoj odmev v parlamentu; obenem pa se govori, da sledijo še štirje dvoboji, ki jih bo imel stotnik Zborovski z drugimi oficirji. Vzrok te zamotane in krvave afere je dokaj meglen; eni trde, da tiči v medsebojnih razmerah, drugi pa, da so ženske krive.

† **Božidar Štiftar.** Dne 10. aprila je umrl v Kalugi na Ruskem eden najplemenitejših sinov slovenskega naroda, vpokojeni profesor in šolski nadzornik, državni svetnik Božidar Štiftar. Rodil se je v Solčavi na Stajerskem; v Celju je študiral gimnazijo, v Gradcu filozofijo. Potem je šel v Petrograd kot „slavjanski stipendijat“ — „da uidem duhovni smrti, ki mi je grozila v domovini“, kakor piše sam o sebi. V Rusiji je našel drugo mater, našel tisto neobdelano in nepokvarjeno zemljo in ozračje, ki človeka ne ubija, marveč ga krepi in navdušuje za delo. Do l. 1879. je bil profesor v Petrogradu, pozneje pa v Kalugi. Njegov težavni poklic se mu je omilil tako, da niti po svojem upokojenju ni hotel ostati križemrok, nego je opravljal službo šolskega nadzornika. Bil je dolgo časa tudi neumoren delavec na slovenskem književnem polju; njegovi prispevki — večidel jezikovne vsebine — so raztreseni po „Zori“, letopisih „Matice Slovenske“ in Podgornikovem „Slovanskem svetu“, kjer se je podpisoval z ruskim psevdonom Božidar Tvorcov. Do svoje smrti je ostal zvest slovenskemu narodu kot idealen, goreč domoljub. Lani je še posetil rodno zemljo kot sivolas starček; morda je slutil, da je čas, posloviti se od nje na veke...

Blag mu bodi spomin in lahka sestriška zemlja Rusije!

Vrl živinorejec V današnjih časih, ko ljudstvo vedno bolj uvideva korist umne živinoreje, gre posebna čast možem, ki so

Požar v Zlatempolju Nesreča nikdar ne praznuje: blagodejna iskra tli v ognjišču — mahoma pa se iztrga sponam človeške koristi in sila plamena bukne samolastno na dan, požiraje vse, kar obliže s svojimi

Med vojno in mirom: Avstrijska pehota se odpravlja na črnogorsko mejo.

v tem pogledu že od nekaj delovali s svojim trudom in svojo umnostjo za povzdigo našega kmetijstva. Takšen zaslužen mož je g. Anton Macarol, posestnik v Sežani na Krasu, ki dosega zdaj že nad 20 let tako odlične uspehe v bikoreji, da mu je bilo na razstavah že ponovno priznано odlikovanje goriškega deželnega odbora. Naša slika ga kaže z dvema krasnima bikoma švicarske pasme.

Ruske jubilejne poštne znamke. O priliki jubileja Romanovih je izdala ruska vlada serijo poštних znamk s podobami vladarjev iz te slavne rodbine. Časopisi so poročali pred nedavnim časom, da se te znamke odtegnejo prometu, ker se baje mnogo poštних uradnikov v svojem prismojenem klečeplastvu branilo pritisniti pečat na svetla obličja njihovih carskih Veličanstev... Hočeš, nočeš, uprava se je morala vdati, in danes so vrli patriotje že rešeni te strašne muke vesti.

krvavimi jeziki. To strašno moč dobrodejnega ognja je okusila nedavno vas Zlatopolje; začelo je greti med 1. in 2. ponoči, ko je vse spalo. S slamo krite hiše so bile izgubljene, še preden so se prebivalci do dobra zavedeli položaja, in so pogorele do tal, tako da so ubogi ljudje zdaj skoraj brez strehe.

Največje vodno kolo na svetu. S prentvom v tehniki se ponašata navadno Evropa in Amerika; to pa ne brani, da ne bi teklo največje vodno kolo — v Aziji, v sirskega mestu Hama. Napravljeno je od mahagonovine in ima 25 m primera; žene ga voda reke Orente, in sila, ki jo daje, služi v gnanje strojev mestne vodarne.

Dve novi avtomobilski zvezi. Avtomobilna zveza Škofja Loka - kolodvor (fotograf Avg. Blaznik v Škofji Loki). — Kakor je bilo že objavljeno v časopisih, se je osnovala v Škofji Loki družba, ki je nabavila

Med vojno in mirom: Trën se odpravlja k odhodu na jug.

avtomobilni omnibus za vožnjo iz mesta na kolodvor. Avtomobilni omnibus vozi od 15. maj. travna t. l. redno k vsakemu osebnemu vlaku in ima prostora za 18 sedežev in 4 stojišča, kar zadošča docela osebnemu prometu iz mesta na kolodvor. — Avtomobilna zveza Celje-Vransko-Ljubljana se je otvorila v četrtek, 1. majnika. Ob 8. uri zjutraj se je odpeljal avtobus, okrašen z zelenjem in slovenskimi zastavicami, iz Celja po Savinjski dolini. Na Vranskem ga je pričakovalo mnogo občinstva in celjska narodna godba. Vsa proga od Celja do Ljubljane ve ceniti pomen te prometne zveze, ki nam za sedaj nadomešča železnico. Potujoče občinstvo naj se poslužuje te proge v obilni meri; savinjski rojaki upajo, da jih bodo Ljubljančani sedaj večkrat posečali, nego so jih doslej. — V današnji številki priobčujemo sliko škofje-loškega avtobusa in avtobusa Celje-Ljubljana.

Binkoštni izlet „Glasbene Matice“ in njen koncert v Trstu. Za binkoštno praznike je priredila ljubljanska „Glasbena Matica“ tridneven izlet v Trst, spojen s koncertom v Narodnem domu. Ob krasnem vremenu je pripeljal v soboto posebni vlak Ljubljančane v Trst, kjer jih je pozdravila na kolodvoru imponantna množica tržaških Jugoslovanov. Zvečer ob 1/29. se je vršil koncert; že ob začetku so prirejali vrli Tržačani svojim gostom burne ovacije. „Mrtvaški ženin“ mojstra Dvořaka, s katerim je nastopila „Glasbena Matica“ pred tržaškimi brati, je napravil mogočen vtis, h kateremu so prispevali z enako odličnim trudom vsi sodelujoči, tako zbor kakor solisti: ga. Mira Dev-Costaperaria, Tržačanom dotlej še nepoznani g. Rijavec in g. Križaj, vzlasti pa tudi g. koncertni mojster Hubad. Orkester pod vodstvom g. Paulina je rešil častno svojo težavno nalogo. In tako pomeni „Matičin“ koncert v Trstu velik umetniški uspeh, ki so ga priznali tudi laški strokovnjaki. V nedeljo popoldne so si gostje ogledali zanimivosti Trsta; ob 2. je bil izlet v Koper s parnikom „Bosnia“ (družbe „Dalmatia“), ki ga je pa, žal, pokvarilo slabo vreme. Tretji dan se je odpeljal del gostov v Postojno, dočim so se vrnili ostali naravnost v Ljubljano.

Slovensko gibanje v Trstu: Slovensko narodno delavstvo se vrača pred Narodni dom po svoji imponantni manifestaciji dne 1. maja.

Socialistični poslanec Liebknicht je razkrinkal v nemški državni zbornici velike militaristične škandale. Dokazal je jasno in nepobitno, da delajo velike fabrike kanonov in drugega vojnega materiala, tako Krupp in dr., same vojno nevarnost, ki tlači milijone z neizmernimi gmotnimi žrtvami. Po Liebknichtovih izjavanjih, ki se jim ni upal ugovarjati niti sam vojni minister, je tvrdka Krupp plačevala francoske liste, da so objavljali huj-skajoče članke proti Nemčiji, na katere se

je „morala“ potem sklicevati nemška vojna uprava in zahtevati brezkončne kredite za nabavo novih kanonov. Preiskava teče še vedno; upati je, da bo dognala tndi, ali so merodajni činitelji naselili Kruppu nevedoma ali vedoma. Vse pa kaže, da so Nemci v tej umazani aferi sijajno zaigrali pravico, očitati svojim sosedom pod-

† Božidar Štiffar, odličen slovenski rojak, ki je pravkar umrl v Kalugi na Ruskem kot državni svetnik, šolski nadzornik in profesor v p.

kupljivost; bolj podlo pač ni mogoče substituirati svoje domovine kakor v takšnih špekulacijah z njeno varnostjo, častjo in imetjem.

Avtomobilska nesreča na Glincah pri Ljubljani. V četrtek dne 8. maja ob 9. uri dopoldne se je prekucnil na Glincah pri hiši g. Ivana Panceta avtomobil deželnega poslanca in veleposestnika F. Galleta iz Bistre, v katerem sta sedela gospa Galletova in ravnatelj Galletove žage g. Kilart. Avtomobil se je zaletel baje v ograjo kapelice in se prekucnil na stran; vsi trije, gospa Galletova, ravnatelj in šofer, so padli iz voza; dočim pa sta se ta dva poškovala le neznatno, je priletela dama s takšno silo v zid, da je dobila na desni strani čela grozno bulo. Iz ust in nosu ji je udrla kri. Šofer in ravnatelj sta jo prenesla v Pancetovo hišo; ko so jo pripravili z zmakanjem rane zopet k zavesti, je želela, da jo prepeljejo v Leonišče, kar se je tudi zgodilo. Poškodbe gospe Galletove so jako resne, a ne smrtno; pravijo, da bo okrevala.

Kako je na Balkanu?

Kratko je bilo veselje nad zavzetjem Skadra; junaška Evropa, ki drži vedno z močnejšimi, ni znala najti sredstev, da bi ohranila Črnogorcem, kar so bili odkupili s krvjo tisočev in tisočev svojih vojakov. Avstrija je bila ukrenila zadnje tedne ogromne vojaške priprave, da iztrga Skader s silo iz črnogorskih rok; ker so se pa velesile protivile osamljeni avstrijski akciji kakor tudi operiranju proti Skadru preko črnogorskega ozemlja, je sklenila v svoji stiski z Italijo dogovor, glasom katerega ji priznava pravico do južne Albanije, dočim si priprži ona severno. Do te okupacije sicer ni prišlo; kralj Nikola ni hotel zaplesti svojih zaveznikov in svojega izmučenega naroda v novo vojno in se je odrekel Skadru, dasi s krvavečim srcem. Toda Italija ima zdaj južno Albanijo črno na belem in s tem mnogo lepšo priliko, zapreti Avstriji Jadransko morje, nego bi jo imeli Srbi, ako bi jim bili pustili Drač. Tako si stopa Bertholdova Srbom sovražna politika na lastni rep, in škoda je le, da bodo delali pokoro drugi namesto pravih krivcev! — Skader so Črnogorci dne 14.

t. m. slovesno izročili četam velesil; in Črna gora se je odela v nemo, a tem preseljivejše žalovanje...

Bolgari so umeknili do malega vse svoje čete iz Soluna in ga — vsaj začasno prepustili Grkom. Toda gonja bolgarskega časopisja proti Grčiji in zlasti proti Srbiji traja še vedno; obenem zbira Bolgarska do 100.000 mož med Dojranom in Štrumnico ter pomiče 20.000 mož proti soteski Demir-Kapu, da prepreči zvezo med Grki in Srbi; približno enake sile koncentrira tudi Srbija na ogroženih točkah. Položaj je skrajno resen; ker pa ohranjajo merodajni krogi treznost, ni še izginilo upanje, da se poravna spor mirno in sporazumno. Tudi sklep miru s Turčijo se še zavlačuje, ker balkanske države ne marajo podpisati preliminariev: Bolgarska hoče imeti mejo Midija—Seraj—železniška proga Carigrad-Odrin—Malgara—Rešijan—Enos, tako da pripade ustje Marice njej; Srbija želi izpremembe albanskih mej, Grčija pa zase povoljne odločitve glede južnoalbanske meje in egejskih otokov. V zvezi s temi konflikti in nesoglasji so tudi nepovoljne vesti, ki prihajajo o tolikaj zaželjeni demobilizaciji v Avstriji. Odpusti se sicer kakih 50.000 rezervistov, toda na jugoslovanski meji hoče imeti Avstrija armado toliko časa pripravljeno, da se poravnajo vsi spori na Balkanu; upajmo po tolikem preziranju naših bratovskih čuvstev vsaj to, da se ne bo vmešavala vanje!

NOVICE.

Času primerna novica. Ali ste že slišali najnovije novice iz našega mesta? — Ne. — Torej poslušajte: županova hči se je zaročila, njena sestrična poročila, a mati županja pa razporočila.

Lobanja gorile. Na visoki šoli je kazal profesor dijakom lobanjo gorile ter dejal: V našem mestu sta samo še dve tako lepi lobanji gorile; eno hranijo v muzeju, drugo pa imam jaz.

Slovensko gibanje v Trstu: Člani slov. gledišča in odborniki „Dramatičnega društva“ na pomorskem izletu v ribiški barki.

S svilo vezene bluze iz letnega blaga v najmičnejših barvah, kakor: bela, krem, svetlomodra, modna lila, roza in drugačne lepe barve po želji, se bodo prodajale za četrtno navadne cene [izjemoma po K 1'95, dokler bo kaj zaloge, pri firmi M. Swoboda, Dunaj III./2, Hiessgasse 13. Popis in ilustracija razvidljiva iz današnjega oglasa.

Kaj je na svetu vse mogoče? Med drugimi tudi to, da naročnik turške srečke že po vplačilu 4 kron 75 vin. zadene 400.000 frankov. Kdor ne verjame, naj piše po dokazila

glavnemu zastopstvu češke industrijske banke v Ljubljani glasom današnjega zadevnega oglasa. **Dosegel rekord kot oče.** V Walnutu Ark, v Severni Ameriki je umrl 28. aprila t. l. Tomaž Ellison, star 95 let, ki je bil trikrat

tekkel, kot zajec. Jonski otoki bodo prej osvojenjeni, kakor Epir (južna Albanija). Če boste videli stotine ladij, zbirati se ob grških obalah, naj bežijo žene, otroci, starčki v gore, da ne bodo padli pod mečem antikristov;

prodanih v Londonu za božič, je tehtal 40 liber in osem angleških unč, enako približno 18 kilogramom. Žival je merila čez prsi 32 palcev v obsegu (enako 81 cm in pol), dočim je merila od kljuna do repa pet čevljev in

Dve novi avtomobilni zvezi na Slovenskem: Avtobus proge Škofja Loka—kolodvor.

Dve novi avtomobilni zvezi na Slovenskem: Avtobus proge Celje—Ljubljana (fotografirano na Vranskem).

oženjen, oče 50 otrok, stari oče 125 vnukom, praded 60 pravnukom in prapraded 27 prapravnukom. Ob njegovi smrti je štel njegov najmlajši sin 11 let, najstarejši pa 65 let.

Koliko je kmetov. Vseh kmetov je na Ogrskem 70 odstotkov vsega prebivalstva, v Avstriji 61, v Italiji 59, na Ruskem 58, na Švedskem 50, na Danskem 48, na Irskem 45, na Francoskem 43, na Norveškem 41, v Zedinjenih državah 36, na Nemškem 35, v Švici 31, v Belgiji 21, na Škotskem 19 in na Angleškem 9 odstotkov.

Katere žene žive najdalje? Glasom podatkov švedskega osrednjega statističnega urada je ob zadnjem ljudskem štetju živelo na Švedskem 20 nad 100 let starih žensk. V desetletju 1890.—1900. je na vsakih 1000 žena umrlo: na Norveškem 18'5, na Švedskem 18'7 in na Danskem 18'8. V istem času je umrlo na vsakih 1000: v Nemčiji 22'7, Italiji 23'2 in v Avstriji celo 25'1 žena. Od leta 1909. je umrljivost med Skandinavkami zopet padla za eno tisočinko.

Sedmič ločena. Kalamazao, Mich., 26. aprila. — Tekom nekaj let je zaprosila pri sodnji Mrs. Eliza Morse že sedmič dovoljenja za razporoko. Najprvo se je poročila z Eug. Morsejem, dalje z Adalb. Latsonom; temu je sledila zopetna poroka z Morsejem, dalje z Will. Keepom in njegovim bratom Milo Keepom, Wm. McLaughlinom, zatem pa opetovano z Eug. Morsejem. Tako je bila torej ta moderna Eliza poročena že trikrat z istim možem, a se ga je tudi tretjič naveličala.

Čudna rešitev. Med vožnjo iz Stapletona na Governer Isld. pri New Yorku je padla v vodo Miss Mary Kane, bivajoča na 28. Ditmas St. Brooklyn. Potniki so se te nesreče tako prestrašili, da si ni upal nihče skočiti za nesrečno žensko v vodo. Končno je vrgel parniški uslužbenec Felderman potapljajoči se ženi dolgo vrv z zanjko čez glavo, in so jo na ta način potegnili še živo iz vode. Zdravniki v Hudson bolnišnici zatrjujejo, da bo Miss Kane okrevala dasiravno so potegnili skoro popolnoma zadušeno iz vode.

Prerokba menih Kozme. Ruski list „Svjat“ poroča: Menih Kozma, ki ga v grški cerkvi častijo kot svetnika, je zapustil več zanimivih prerokb glede bodočnosti Balkana in vsega človeštva. Menih Kozma je bil rojen leta 1778 v grški vasi Apokoron in je vse svoje življenje posvetil združitvi in osvobojenju svojih rojakov. „Prišel bo čas“, pravi menih Kozma v svoji prerokbi, „da bodo ljudje občevali med seboj s pomočjo žice; v Rusiji živeči ljudje se bodo pogovarjali z onimi na Angleškem, kakor da bi bili sojedje. Ljudje bodo izumili voz, ki bo hitreje

potem pa bo prišel dan, da bodo zvezni krščanski vladarji korakali v Carigrad. Tedaj bo tekla kri v taki meri, da bo moglo v nji plavati jagnje. Srečen tisti, ki bo dočakal tiste dni. Turki bodo razpadli na tri dele: en del jih bo padel v vojski, drugi del se bo umaknil v Azijo in tretji del se bo pokristjanil in bo ostal v Evropi, Noben teh, ki jih poznam, ne bo dočakal tistih, njihovi otroci bodo pa morda doživeli tisti čas.“ — Vsekako zanimiv slučaj, da se dobršen del te prerokbe vjema s sedanjimi dogodki.

Zadnji nasmehljaj. 30. aprila t. l. se je v Gorfieldu v Severni Ameriki odigral na križišču Erie železnice nad vse žalosten roman dveh mladih zaljubljenecv. Ko je spremiljal 23 letni Charles Daval svojo izvoljenko, Miss Mary Martin domov, sta se ločila blizu železniške proge nedaleč od dekletovega stanovanja. Dekle je bila oddaljena že kakih 30 korakov od svojega zaročenca, ko se je

tri palce v obsegu, (enako 1 meter 60 cm) brez perja. Puran je bil prodan na trgu Smithfield po težini, t. j. en šelin in dva pensa za libro, kar je enako našemu denarju eno krono in 40 vinarjev. Za celega purana se je dobilo približno 60 K.

Strašilo. Postarna devica na počitnicah: Lepo se vam zahvaljujem, da mi dovoljete, izprehajati se po vašem vrtu in polju. — Kmet: O prosim, nič hvale, če se tu izprehajate, se vsaj ti preklicani vrabei in vrane ne upajo blizu.

Pocenitev mesa na Angleškem. Na Angleškem je padla cena govedine po nekaterih krajih na 1 K za kilogram; to znižanje cen je povzročil velikanski uvoz zmrzlega mesa iz Argentinije, ki je na Angleškem izborno organiziran. Pri nas v Avstriji se čitajo take mesne cene pač kakor pravljica iz devete dežele!

Romantične sufražetke. Na Angleškem

Avtomobilska nesreča na Glincah pri Ljubljani: Prevrnjeni avtomobil g. Galleta iz Bistre pri kapelici g. Ivana Panceta na Glincah.

slednji ravno sredi proge obrnil še enkrat smehljaje nazaj; v tem je pa pridrvil ekspresni vlak in je nesrečnega mladeniča do cela raztrgal. Deklica je ves ta prizor gledala od daleč ter se je tako prestrašila, da so jo morali prenesti nezavestno v bližnjo bolnišnico. Davaleva poroka imela bi se vršiti že drugi mesec.

Neznansko velik puran. Največji izmed pettisoč puranov, kar jih je bilo lansko leto

so odkrili novo zaroto, ki so jo bile iztuh-tale sufražetke v svojem boju za žensko volilno pravico. Načrt je izdelala ena izmed najodličnejših zastopnic tega gibanja. Hotele so odpeljati ministrskega predsednika z avtomobilom v samotno hišo na kmetih, kjer bi ga zvezale in preoblekle v žensko obleko. Nato naj bi ga sodilo žensko sodišče in ga obsodilo na triletno prisilno delo. Načrt se je izjalovil, ker se je poškodoval avtomobil

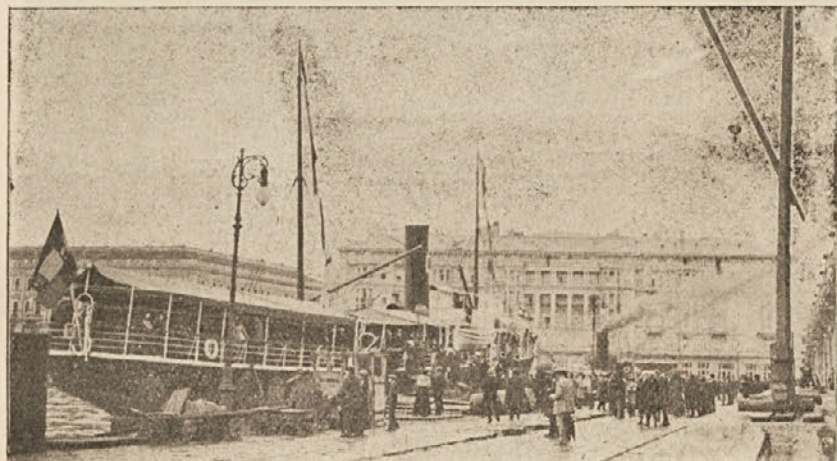
ki mu je bila namenjena ta „duhovita“ naloga.

Zanimiv račun. V Inomostu izhajajoči listi „Gastgewerbe-Zeitung“ poroča sledečo zgodbo: Neki gostilničar v bernskem po-

bolezenske kali, ki so morda zašle v rano. Če pa rana hudo krvavi, je treba kri seveda takoj ustaviti. 2. Ako vidiš v rani tuja telesa (drobce lesa, vlakna cunj itd.) jih odstrani. 3. Okolica rane naj se po možnosti razkuži;

Zalego moljev zamoriš najbolj gotovo, če zlikaš dotično obleko z vročim železom.

Jajčni sneg najlažje stepesh, če so beljaki jako mrzli. Zato postavi poleti kotliček z beljaki v skledo mrzle, precej osoljene vode in

K binškošnemu izletu „Glasbene Matice“ v Trst; Parnik „Bosnia“, ki je vozil izletnike iz Trsta v Koper, z ljubljanskimi gosti.

Požar v Zlatopolju: Pogled na del pogorele vasi, katere prebivalci so zdaj večinoma brez strehe.

gorju (v Švici) je bil tako nesrečen, da se je moral pravdati več let. H koncu je dobil od svojega odvetnika okrogel račun, ki ga je poravnal brez ugovora. Nedolgo potem pa je predložil gostilničar svojemu odvetniku, ki je pri njem obedoval, račun, za čigar sestavo mu je služil kot vzorec račun njegovega gosta, in ki se je glasil:

	Fr.
Priprave za obed	2'50
Pregled jedilnega lista	4'—
Dvakratno posvetovanje s trgovcem so-	
čivja	1'—
Donašanje juhe	1'—
Hlajenje juhe	—'50
Vzamem muho iz sklede za juho	—'50
Zelišča za v juho	1'—
Juha	2'50
Za natakarjevo pihljanje s frakom	—'50
Dvakratno posvetovanje s kuharjem	2'—
Šestkratno meso s prikuhami	12'50
Voščilo „dober tek!“	—'50
Desetkratna pot v klet	10'—
Vljudnost i. dr.	2'—
Vžigalice	—'50
Vino in cigare	8'—
Prečitam glasno desertni list	—'50
Serviranje deserta	1'—
Desert	7'50
Pospravim po mizi	1'50
Uteha gladi	—'50
Obrabljene in polomljene stvari	3'50
Spuščanje oknic	2'50
Odnašanje ostankov jedi	4'—
Sol	—'50
Sestava računa	2'—
Presenečenje pri predložitvi	2'—
Sprejem računa	—'50
Potrdilo	—'50
Za „Srečno pot!“	2'50
Skupaj	78'—
10% skonto	7'80
	70'20

Gospod odvetnik je bil baje presenečen, ker je gospod restavrater znal računati skoro ravno tako dobro, kakor on. Toda z ozirom na nobleso svojega kljenta je plačal tudi on brez ugovora.

Kako obvarujemo rane zastrupljenja krvi? Na to vprašanje odgovarja znan zdravnik takole: 1. Ako rana ne krvavi hudo, jo pusti mirno krvaveti nekaj časa; kri odplavi

obrij kožo okrog nje na suho in namaži robove z jodovo tinkturo. 4. Ne stiskaj in ne drgni niti rane, niti njene okolice. 5. Ne izmivaj je z močnimi razkužili. 6. Proti rani ne smeš govoriti, kašljati ali kihati. 7. Ne dotikaj se je z rokami ali s predmeti, ki niso razkuženi. 8. Ako hočeš odstraniti iz rane kako tuje telo z iglo ali pinceto, kuhaj jo prej pet minut v vodi ali sodovi raztopnini. 9. Ne zalepljaj rane z angleškim obližem, ker ni prost kali in draži ranjeno kožo, kar je zelo nevarno. 10. Rane zavezuje ali z aseptično gazo — bombaževe vate ne dajaj naravnost na rano! — ali pa z rahlo antiseptično obveznino. 11. Ranjeni del drži po možnosti mirno, n. pr., priveži roko na palico itd. 12. Ako je zdravniška pomoč dosegljiva, jo poišči brez odlašanja.

Militaristični škandal na Nemškem: Socialistični poslanec Liebknecht, ki je razkrinal velikanske sleparije z vojno nevarnostjo.

Za naše gospodinje.

Plesnobo odstraniš s svinjskih gnjati in klobas, če zmešaš na krožniku kuhinjsko sol s toliko vode, da dobiš redko kašo. S to kašo namaži gnjat in klobase, in plesnoba izgine takoj. Čez par dni se pokrije prekajeno meso vsled precejšnje množine soli s solnimi kristali, ki zabranjujejo vsako nadaljno plesnitev.

sicer na hladnem prostoru, kjer je prepih.

Ajdovi zavitki. Popari pol litra ajdove moke s slanim kropom in napravi iz tega in enega jajca bolj mehko testo, katero razvaljaj in razreži. Že prej pa seseklaj zelenege peteršilja ter ga ocvri na surovem maslu z drobtinami; temu primešaj zdrobljenega sira, malo kisle smetane, dva rumenjaka in soli. Deni na vsako krpico tega nadeva, stisni dobro robove, skuhaj zavitke v slani vodi, potresi jih s kruhovimi drobtinami in zabeli s surovim maslom. Prav isti nadev lahko uporabljaj za zavitke, kolačke ali buhtelčke iz shajanega testa. Če deneš v testo dovolj surovega masla in jajec, so taki pečeni kolački jako dobri.

Pirogi so kolački iz shajanega testa, nadevani z različnimi mesnimi nadevi ter lepo rumeno pečeni. Seveda ne smeš za piroge devati v testo sladkorja. Pirogi so jako priljubljena ruska narodna jed.

Književnost.

„Zadnje rože.“ Spesnila Marija Kumičič, vdova po znamenitem hrvatskem pisatelju Evgeniju Kumičiču. „Spomin, to je edini paradiz, iz katerega nas ne more izgnati nihče,“ je rekel J. Paul, in pesnica je postavila ta izrek za moto svoji zbirki, zadnjim rožam, ki jih polaga na grob nepozabnega moža — ob deveti obletnici njegove smrti. Doma, v tihoti in samoti so vzklile te pesmi, kakor rože; vse te rože dihaajo spomin, spomin na ono, kar je bilo, kar je minilo in se ne vrne nikdar več. Petnajst pesmic je v tej zbirki in vse preveva bol potrtega srca in grenkih solz, ki se niso posušile. Intimni vzdih praznega doma vejejo iz teh svetov, doma, v katerem je nekoč bilo srce Evgenija Kumičiča, v katerem je njegovo pero pisalo „Zaroto Zrinsko-Frankopansko“, znameniti roman iz tužnih dni Hrvatske, mično povest „Jelkin bosiljak“ in toliko drugih velikih del. Smrt mu je iztrgala pero sredi dela, in pesnica, čuteč praznoto okrog sebe, bolešno kliče:

„O smrt kolna, što nisi mogla pričekāt, dok se zasiti rada? . . .“

Vsa iskrenost, vsa toplota, ki diha iz teh „Zadnjih rož“, je znak, da poje Marija Kumičič v resnici samo to, kar čuti, česar ji je polno srce in duša, in ne kakor mnogi, ki pišejo pesmi s čustvi, ki jih niso nikdar čutili, nikdar pojmovali. In zato te zadnje rože ne bodo usahnile, nego dehtele na grobu njenega nepozabnega Jenija, kot vedno sveže priče velike ljubezni težko izkušane pesnice. — Knjižica je mično opremljena, tiskana na finem papirju; dobiva se v komisijonalni založbi J. Sokola (Zagreb, Maravska ulica 21) in stane 60 v.

Starogorski.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Ceorgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

15. nadaljevanje.

Kakor pijan je zbežal gor, da žrtvuje Jerico svoji omami...

Za par trenutkov se je ustavil pred vrati; tako čudno mu je zastajala sapa... Ne da bi se mu bila oglašala vest; o ne! Toda nocoj se mu je zdelo v resnici, da je to, kar hoče storiti — in kar je bil storil že tolikokrat v svojem črnem, propalem življenju — nekaj ogromnega, usodnega... Morda ravno zato, ker je slutil, da bo to njegov zadnji greh!

Odločil se je naglo in vstopil. Ko pa je zagledal ubogo žrtev pred seboj, ga je prevzelo zopet tisto čuvstvo; zastrlo mu je pogled kakor pajčolan sopare. Par trenutkov ni videl ničesar več; majal se je kakor pijan.

Nato se je zjasnilo pred očmi; pogled se je zableščal v zverskem pohlepu, gabno rezanje je razklenilo ustnice, oblila jih je slina pohlepa...

Takrat pa je planila lady Helena med tigra in njegov plen.

Oči so se ji iskriale v mrzlem srd, polne zaničevanja; nje vitki stas se je vzravnaval kakor postava angela pred zakljenim paradizem. Nedotakljivost kraljice je odela nesrečno žensko v tem strašnem trenutku.

„Proč od tod, lopov!“ je izpregovorila z zamolklim, skoraj neslišnim glasom, tresočim se od preziranja.

Dvignila je roko in jo iztegnila v zapovedujoči gesti.

Halil bej se je zdrzil — zvil se, kakor da mu je zableščal pred očmi plameniči meč arhangela. Lady Helena je poznala to kretnjo: bila je njegov običajni odgovor, kadar mu je vrgla v obraz onečajačo besedo.

Da! Včasih se je dal odpoditi s to besedo kakor z bičem; toda nocoj je bilo vse drugače... Nocoj ni zalezoval Helene, ki se ji je bil odrekal, videč, da ne zmora Alija Kemala, ki dviga proti njemu tako strašno orožje; nocoj je prišel, da zagrablji plen, ki je bil njegov!

Bejev obraz se je raztegnil v ostudnem režanju; vzravnaval se je pred Heleno, predrznost se je vrnila v njegove oči. In zmajal je z glavo:

„Čisto brez povoda se vznemirjate, mylady!“ je dejal s porogljivim glasom. „Zagotavljam vas, da ne mislim — niti ne mislim — na to, da bi vam delal neprilike... Kje, vraga! Saj se morate vendar spominjati, da sem vljuden človek in da se vam doslej še ni bilo treba pritoževati o meni! Ne, ne, mylady, pomirite se: saj ne prihajam k vam — kakor mi je bogme žal, da ne marate mojih posetov... Primoran sem vas le nadlegovati s svojo neljubo navzočnostjo — da namreč sprejmem to damo v drugo sobo, ki je pripravljena zanjo!...“

To rekši se je ozrl z ostudnim pogledom na Jerico in cmoknil nehote z ustnicami.

Jerica je zajejala in se stisnila k zidu, zakrivaje si oči z rokami. Besed Halila beja ni razumela, toda čutila je pomen te situacije v vsej njegovi razgaljenosti.

Nič manjši nemir pa tudi ni navdajal lady Helene, ki je vedela, da igra za vse — morda celo za svoje in Jeričino življenje — ako hoče izpolniti besedo, ki jo je bila dala pravkar nesrečni deklici. Toda nevarnost jo je skrbelo najmanj; težilo jo je samo vprašanje, ki se je oglašalo v tem

kratkem trenutku: kaj naj stori, da zavrne to podlo zver v človeški podobi — vsaj še nocoj — vsaj do jutri zvečer, ako je že ni mogoče odgnati popolnoma.

„Poslušajte!“ je dejala Helena. „Vi veste, da ne ostanem več dolgo v položaju,

v moji bližini; z eno besedo, da se niti več ne zanimate zanjo. V ta namen bi žrtvovala jako visoko svoto...“

„V svoje obžalovanje vam moram povedati, mylady,“ je odgovoril Halil bej ironično, premagujoč trudoma svoj razdraženi

Največje vodno kolo na svetu: Vodno kolo v sirskega mesta Hama, ki proizvaja gonilno moč za stroje v mestni vodarni. Zadaj se vidijo še razvaline starega mesta.

ki mi ga je naložila ničvrednost vaših pajdašev in vaša lastna. Kmalu bom zopet svobodna... razpolagala bom s svojo osebo in s svojimi... sredstvi.“

„Lahko da,“ je pokimal Halil bej brezbrizno. „Ali ne bi bilo mogoče, okrajšati najin razgovor... spričo teh veselih dejstev?...“

„To je moj namen!“ je odgovorila lady Helena visokomerno, dasi ji je prešinil srce strah, da bo Halil bej zavrnil njeno ponudbo. „Zato vas prašam — ali bolje — povem vam, da bi bila pripravljena žrtvovati mnogo za to, če raztegnete pogoje, pod katerimi prebivam jaz v tej hiši, tudi na damo, ki je došla nocoj.“

„Kaj si mislite vzlasti pod temi pogoji?“

„Popolno nedotakljivost osebe; nadalje to, da odide, kadar odidem jaz... Da ostane do konca pod mojim varstvom in

pohlep, „da ne bi bila nobena svota dovolj visoka — ne glede na to, da je še veliko vprašanje in odvisno od raznovrstnih okolnosti, ali boste res tako kmalu razpolagali s svojo svobodo in svojimi sredstvi...“

„Ni se bati!“ je vzkliknila lady Helena ponosno. „Z vsa pravico domnevam, da so mi moji sorodniki v tem trenutku že na sledi; in kadar izvedo, kje naj me iščejo, je njih volja — volja Anglije! Ne pozabite tega.“

Halil bej se je zaničljivo nasmehnil; moral je že vedeti, da za žrtvami, ki jih zakleplje on v svoji zločinski hiši, ni sledov v zunanjem svetu.

Lady Heleni pa se je zasvetila dobra misel.

„Stavila bi vam pa tudi še drugačen predlog,“ je izpregovorila naglo. „Baš zato, ker ni gotovo, kdaj bom razpolagala s svojo svobodo... Ali vam še ni prišlo na mi-

Iz dobe vznemirjenja: Avstrijska uprava kupuje konje v obmejni bosanski vasi.

sel, da bi si lahko prisvojili vi dobiček, ki ga hočeta izsiliti brata Kemala od mojih sorodnikov? Ako mi daste možnost, obvestiti jih, bi lahko v par dneh zelo pomnožili svoje bogastvo...“

Nato je odšel, ogibaje se s pogledom lady Helene, ki mu je sledila s očmi, dokler ni zamrl njegov korak na preprogah, ki so pokrivalo hodnike.

Nato je pogledala otožno mali samo-

pila iz te hiše, polna nade, da se vrneti z vestmi o izgubljeni Jerici! Kaj vse ju je bilo doletelo, odkar sta iskala teh sledov — in kako malo, kako malo sta bila pridobila! Toda ljubečemu srcu je tudi

Igralsko šolsko društvo „Izobraževalnega društva“ na Bizeljskem. V prvi vrsti na sredi režiser g. A. Kolednik.

Vrl živinorejec: G. Anton Macarol, ponovno odlikovani posestnik in bikorejec v Sežani na Krasi z dvema krasnima bikoma švicarske pasme.

Halil bej je prebledel in iztegnil obe dve roki; malo je manjkalo, da ni odskočil.

„Nehajte, mylady!“ je vzkliknil z zamolklim glasom. „Niti besedice ne izpregovorim več o vaši ponudbi.“

„Aha!“ je menila lady Helena. „To je zato, ker se bojite Alija Kemala.“

„Prihranite si vsa domnevanja, mylady!“ je siknil Halil bej strupeno. „Vsekakor pa vas ta tujka nič ne briga; ona ni v nikaki zvezi z vami, nje se ne tičejo obljube, ki sem jih dal Aliju Kemalu glede vaše osebe; zato pojde z menoj!“

To rekši je storil korak proti Jerici, da bi jo prijel za roko.

Jerica je vzkriknila z glasom smrtno groze.

Toda lady Helena je bila hitrejša od starega propaleža.

Kakor blisk je planila vmes in sunila Halila s silo, kakršne ne bi bil pričakoval nihče od njenih nežnih rok. Bej je odletel daleč v stran, lady Helena pa se je postavila pred nesrečnico kakor živa stena; v njeni roki se je zasvetil majhen revolver in uprl svoje votlo oko na Halila.

Halil bej je izbuljil oči.

„Odkod imate orožje?“ je kriknil nagol besno, napol osuplo.

„To vas naj ne briga!“ je dejala Helena s tihim, komaj slišnim glasom, tresočim se v srditi odločnosti. „Vedite samo, da strelja dobro; in vedite, da ustrelim, kakor hitro storite le še en korak proti tej siroti. Vedite, da jo bom branila do zadnjega diha; ne morete se je torej dotekniti, ne da bi se doteknili mene — ne da bi se nakopali maščevanje Alija Kemala. Pazite! Ako pa me primorate, rabiti orožje, vedite, da vas ne ubijem: samo ranila vas bom — prihranim vas Kemalovi osveti. Zato ne poizkušajte doseči svojega namena s silo, češ: ali izvršim, kar namerjam, ali pa poginem, in potem je itak končano... Pomnite, da je ta ubožica moja sestra v nesreči, nerazdružljiv del mojega bitja, in nje usoda del moje usode, dokler mi je mogoče braniti jo!“

Bej je bil premagan. Videl je, da nocoj ne doseže svojega cilja, ako se noče izročiti Arnavtovemu srcu. Toda penil se je od gneva.

„Grem, mylady!“ je siknil. A čuvajte se! Ni še napočil konec vseh dni, in pripeti se lahko, da se boste kesali zaradi nocojšnjega večera!“

kres, ki je ležal v njeni dlani in se svetlikal z medlim bleskom. Zavarovala je petelina, spravila orožje v nedrije, kjer ga je nosila neprestano, in se obrnila k Jerici.

Molče, brez besede, sta si padli ženski okrog vratu in se poljubili, plakaje s tihim, tolažečim plačem dveh src, ki vesta, kaj je gorje na tem svetu...

Ruske jubilejne poštne znamke, ki jih uradniki niso hoteli pečatiti — iz spoštovanja do vladarske rodbine.

XIII.

Birbantinijeva sled.

Vrnimo se zdaj k našim junaškim prijateljem, ki so našli v nevarni noči svojega bega zaveznike in prijatelje na krovu angleške ladje „Victory“!

Nemogoče je popisati občutke, ki so navdali Ivana in Dušana v trenutku, ko sta zopet zagledala mnogojezični izvesek hotela „Des Cinq Nations“. Kako malo časa ju je ločilo od trenutka, ko sta sto-

malo nekaj; in ko sta se približala svojemu bivališču, se je obema skrčila duša v silni napetosti, kaj jima prinese prihodnjih par minut.

Ali najdeta Birbantinija, sodruga Schratenovega, v njegovem zatišju? Ali se jima posreči izvedeti od njega izlepa, kar želita? Ali najdeta vsaj možnost, dobiti ga v svojo oblast in izsiliti njegovo skrivnost? Nešteto vprašanj jima je zavrelo v možganih; toda trebalo je ravnati naglo in razmišljati pozneje — tako je že od nekaj v življenju, ki rado postavlja vse teorije na glavo-

„Kako se razdelimo zdaj?“ je rekel Dušan in se ustavil v primerni razdalji od hotela „Des Cinq Nations“, da je bil še skrit očem njegovih prebivalcev. „Preveč nas ne sme priti v hotel, da ne vzbudimo suma: vsekakor pa nas mora biti dovolj, da opravimo... Birbantini je skoraj gotovo umen človek, a vendar se lahko zgodi, da bomo primorani rabiti silo.“

„Prvo, kar se mi zdi potrebno,“ je menil Ivan, „je, da ostanejo naši gospodje zavezniki v rezervi, za skrajnjo silo. Ozirati se moramo na to, da imajo oni sami svoje še nedovršeno podjetje in da jih torej ne gre brez potrebe izpostavljati v naše namene; nadalje pa moramo vpoštovati, da mora biti njihova pomoč pred vsem bolj — kako naj rečem? — diplomatskega značaja. Baš zaradi tega pa ne smemo kazati brez potrebe, da imamo v njih zaslonbo in sploh kake zveze z njimi.“

Odmev tega naziranja je bil precej različen. Dočim je naša jugoslovanska družbica pritrjevala kimala z glavami, je bilo „trojnemu sporazumu“ očitno nerodno, ostati križemrok. Vzlasti Kazakov je ugovarjal prav ogorčeno.

„Čort vozmi!“ je hitel, mahaje z rokami: „Zaveza je zaveza! Kako boste pa gledali na nas, če vas bomo samo spremljali?“

„Gospodje imajo vendarle prav,“ je rekel nazadnje poročnik Wheeler, ki je sodil najtreznejše. „Mislim, da smem priznati to, ne da bi dal nam samim slabo izpričevalo. Skoraj izključeno je tudi, da bi naleteli v hotelu samem na posebne težkoče. Da pa ne zaostanemo popolnoma, bi predlagal, naj gre Kazakov z vami.“

„Izborno!“ je pritrdil Dušan. „V hotel pojdemo torej gospod Kazakov, Ivan in jaz; Jovo in Marko naj se držita blizu kje pri vratih — ostali pa čakajte tu v bližini v

primerni razdalji, da boste pri roki, ako bi vas bilo treba. Toda upajmo, da ne bo sitnosti.“

Po tem kratkem pregovarjanju se je napotila določena trojica nemudoma v hotel; prej pa sta naša prijatelja še naročila Jovu in Marku, da naj kakorkoli zadržita vsakogar, kdor bi hotel vstopiti ali oditi in bi bil le malce podoben Birbantiniju, ki sta ga poznala po Dušanovi fotografiji.

Krivososi armenski vratar je pozdravil došlece z globokimi pokloni in s potuhnjenim, poizvedujočim pogledom. Pojavljenje Kazakova, novega tovariša, ga po vsem videzu ni baš zazibalo v brezskrbnost.

Dušan je potisnil krivososca brez dolgega uvoda v duplino podobno čumnato, kjer je čakal na goste hotela „Des cinq Nations, in mignil tovarišema za seboj.

„Čujte,“ je dejal vratarju. „Dopoldne sem se seznanil z grofom Rosettijem, ki stanuje pri vas...“

Armenec ga je pogledal in napravil neveden obraz, ki je postal še nevednejši, ko je ujel opazujoče poglede trojice.

„Grof Rosetti? ... Ne poznam tega gospoda...“

Toda Dušan je bil dovolj psihologa, da je videl na prvi pogled, da Armenec ne govori resnice.

„No, kajpak,“ je nadaljeval brezbrizno. „Grof Rosetti stanuje tu... Evo vam zlatnik, in spomnite se. Govoriti bi imel z njim v jako važni zadevi. Dajte, peljite naju k njemu.“

„Gospod,“ je odgovoril Armenec, „gospod grof Rosetti res ne stanuje pri nas... Izginil je — od včeraj ga ni več videti. Včeraj zjutraj je plačal račun, rekoč, da se vrne popoldne; toda ni ga bilo nazaj... mislim torej, da je odpotoval...“

„Dobro,“ je dejal Ivan z odločnim glasom. „Ti misliš — midva bi rada videla. Pokaži nama njegovo sobo!“

„Za Krista, gospodje, tega ne! Kako vas bom vodil v njegovo sobo, ko ga res ni doma!“

„Morda ga pa nisi videl, ko se je vrnil... Le pelji nas gor!“

„In ko vas niti ne poznam!... Kateri vratar vodi neznanca v sobo svojih gostov?“

„Pa stori ti prvi, če jih ni še nobeden pred teboj! je vzkliknil Dušan nestrpno. „Čuj, Armenec: ako naju pelješ v Rosettijevo sobo, dobiš še en zlatnik, in ako je doma, še enega.“

„Gorje mi!“ je vzdihnil Armenec in vzela svoje ključce. „Zaslужil bom torej samo enega... Kajti gospoda grofa res ni v tej hiši...“

„Potem si še bolj brez skrbi; žuri se!“ je vzkliknil Dušan, ki deloma ni verjel vratarju, smrdečemu po zločinu že na deset korakov, deloma pa si je obetal vseeno korist od pogleda v Birbantinijevo sobo, če bi tudi njega ne bilo doma.

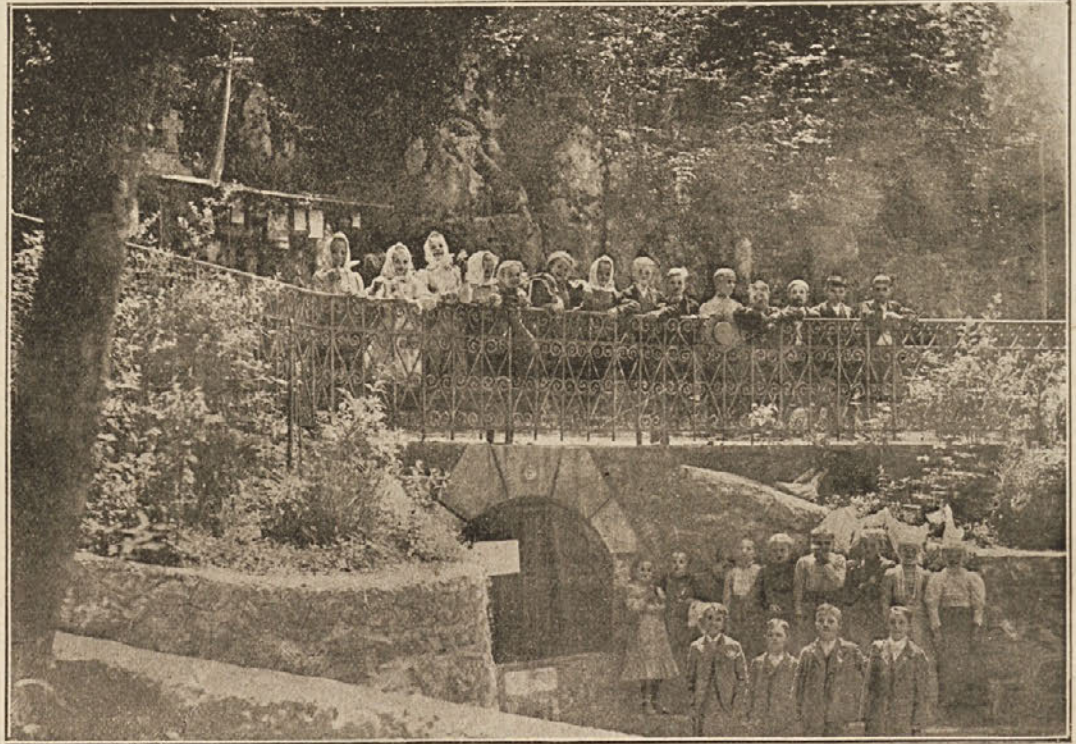
Vratar je odstokal naprej, naši prijatelji pa so šli za njim; in v svoje nemajhno presenečenje sta gledala Ivan in Dušan, kako je odklenil Armenec vrata, ki so ležala njuni sobi ravno nasproti!

Z napeto radovednostjo sta stopila na prag.

Notranjost sobe je pričala o vsej udobnosti, kakršna vlada po hotelih à la „Cinq Nations“; to pomeni, da nisi vedel, ali

stojiš v brlogu, človeškem stanovanju ali slabo dišeči ropotarnici, kamor so postavili vegasto mizo, dva že zdavnaj doslužena stola, zarjavel železen umivalnik in posteljo v razvalinah, pogrnjeno z umazano in razcefrano odejo, ki je budila tvojemu nosu že od daleč predstave o celih bataljonih stenic.

„Visokorodje se izvoli izprehajati,“ je zagodel Kazakov izza hrbta naših prijateljev s svojim mogočnim kazaškim basom. „Zdi se, da smo opravili hitreje, nego si želimo.“

„Novi Lurd“ v Rakovniku pri Vrbovcu (župnija Št. Jernej) na Dolenjskem. (L. 1908 so proglasili ta vir za čudodelen in od tedaj romajo ljudje od blizu in daleč tja. L. 1909 so postavili kip Matere božje, in letos 20. aprila so ponesli tja v slovesni procesiji 4 „Orli“ novi zvon, ki ga je blagoslovil ljubljanski knezoškof B. Jeglič).

Ivan in Dušan nista našla besede v prvem hipu. Zavedela sta se šele zdaj, da sta verovala na tihem z naivno neomajnostjo, da se mora, ko stopita v to sobo, ustaviti pred njima Birbantini, preplašen in osupel, zaloten nemara sredi intrige, ki je stalo Jerico in njene drage toliko gorja.

„Ni ga!“ je vzkliknil Ivan nazadnje z zamolklim glasom. „Ni ga tu!“

Umazane stene so se majale okrog njega v obupnem čuvstvu razočaranja. Zdajci pa mu je šinila v glavo druga misel.

„Ako je to sploh njegova soba!“ je vzkliknil. „Kdo pa ve! Dušan, pazi na krivokljuna, da ne začne škandala; mi moramo vsekakor pogledati, ali priča sploh kaka sled v tem hlevu, da je živel v njem grof Rosetti-Birbantini...“

Dušan je pokimal in se obrnil k Armenu:

„Kaj stojiš tam zunaj, prijatelj? Stopi noter, da nam poveš — tako, da, nič se ne boj! — vi, batjuška, pa bodite tako dobri in pazite nanj...“

Med tem, ko je govoril, je bil prijel vratarja za rokav in ga potegnil v sobo, Kazakov pa mu je pomagal s tem, da je potisnil svoje koleno zbeganemu krivososcu prav brezobzirno na plat pokore. Nato je vstopil še sam, zaprl vrata za seboj in se postavil k njemu v pozi, ki je govorila:

„Pisni, pa ti zavijem vrat!“

„Ne predrzni se izustiti glasu!“ je velel Dušan tiho. „Primorani smo preiskati stvari gospoda grofa; s seboj ne vzamemo brzkone ničesar... torej molči, ako ti je življenje drago.“

To rekši se je spravil z Ivanom na preiskavo.

Seveda, iztikati skoraj nista imela kje... Zaman sta obrnila žepe par ponošenih oblek, ki so visele v omari za vrati; tudi na mizi ni bilo drugega kakor par drobtin tobaka. Toda Dušan je odprl miznico: bila

je polna umazanih robcev, časopisov in brezpomembnih, zmečkanih koscev papirja.

Ivan mu je gledal ves čas preko rame in posegel tu in tam v predal: roka se mu je tresla od razburjenja.

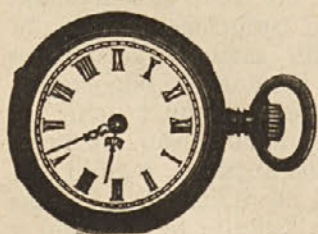
„Zdi se, da mož, ki biva tukaj, sežiga svoja pisma,“ je dejal Dušan majaje z glavo. „Stoj, kaj pa je to?“

„Pisemski ovoj!“ Ivan je vzkliknil — skoraj zavriskal je — segel v predal in dvignil zmagoslavno moder ovoj, kakršne rabijo navadno za trgovska pisma. „In pisava — Dušan! — to je pisava von Schratena!... Naslov... hahaha! — Grof Rosetti!... Zdaj vaju imamo, Herr von Schratte in Graf Rosetti!“

V burnem veselju se je vrgel naš rojak prijatelju okrog vratu.

„Saj sem ti rekel, da ne obupajmo!“ je dejal Dušan Jerišić z veselim, razburjenim glasom. „Čim več uspehov bo, tem pogosteje se bodo vrstili... A poglej!“ je vzkliknil s presenečenjem, ko je pogledal ovitek natančneje. „Poštna znamka je avstrijska...“

„In poštni pečat je pečat našega domačega kraja!“ je kriknil Ivan ter planil pokoncu. „Ha, lopov!... To je bilo pismo, s katerim je obvestil pajdaša, kako gre v klasje njegova prokleta, zločinska pšenica! Zdaj mi je jasno in očito, da mora biti

Priporočamo domačo tvrdko

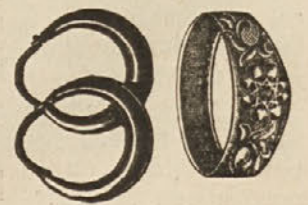
H. Suttner,

ki je največja, domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastoj in poštne prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg števil. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna.

Birbantini v tesni zvezi z usodo moje sestře . . . Le kje naj ga iščeva? . . .“

„Ako ga ni vrag odnesel, je prav mogoče, da se vrne! Vidiš — ročni kovčeg ima tudi še tu! In v skrajni sili se lahko zatečeva k dičnemu Pygurisu; sodeč po njegovih moralnih vrlih, ga gotovo pozna vrli mož, in če ima pomisleke, jih naposled lahko premagamo s par turškimi lirami . . .“

„To že; samo da bi ne bilo prepozno!“ je vzkljnil Ivan. „Ne pojdiva še; preiščiva mu kovčeg — morda najdeva v njem kaj določnejšega.“

Dušan je pokimal in vzdignil kovčeg na mizo. Bil je zaklenjen.

„Gospod!“ je viknil v tem hipu nesrečni Armenec. „Pa ne da bi hoteli — to je vendar kovčeg gospoda grofa! . . . Pušite gospod . . . Ah, to je — takoj pokličem policijo . . .“

Toda roka Kazakova ga je stisnila s svojimi dolgimi, koščeni prsti tako krepko za vrat, da je rad umolknil; samo zajavkal je:

„Boste že videli! . . .“

„Molči!“ Dušan je vzel iz skritega žepa nož na zaporo in povrtal z njim po ključavnici, ki na srečo ni bila preveč umetna. Prasnilo je, in usnjata votlina kovčega je zazijala.

Z nestrpnostjo roko je prebrskal Ivan vsebino. Zdelo se je, da dobiček ne bo vreden truda: v kovčegu ni bilo drugega kakor perilo, par čevljev, šop umazanih ovratnikov — kar pač jemljejo ljudje na popotovanje. Samo na dnu — prav na dnu — je ležal majhen zvezek s tridimi črnimi platnicami.

„Še tisto pogledaj!“ je dejal Dušan. „Glej, zlomka! Kaj pomenijo ti logaritmi!“ Prijatelja sta steknila glavi. In še tisti hip se je zasvetilo Dušanu obličje.

„Vidiš,“ je rekel z veselim glasom, „zdaj imava, česar sva iskala . . . Te tabele so ključ za šifrirano pisavo! Glej — tu spredaj je celo naslov v švabskem jeziku: Geheimer Chiffreschlüssel . . . Hvala Bogu na višavah, ta preiskava je bila plodonosna. Požuriva se zdaj — tovariši čakajo; zanesljivost tega ključa preizkusiva na varnejšem kraju.“

Takrat pa se je začel prepir, kreg in vrišč, ki je nastajal po vsej priliki med hišnimi vrati; Ivan in Dušan, ki sta spoznala brez težave oljnat glas gospoda Aristida Pygurisa, sta udrla s Kazakovim vred naglo po stopnjicah.

In res so potrdile oči njuno domnevanje: Pyguris je skakal semtertja med Markom in Jovom, ki sta mu zastavljala pot, prestrezala ga in ga mudila z različnimi vprašanji, tako da ni mogel niti naprej, niti nazaj. To čudno ravnanje je izprva samo presenetilo hrabrega Pygurisa; kmalu pa se je izpremenilo njegovo presenečenje v smrten strah:

„Za Kriščevo voljo, gospodje!“ je vokal, sklepa roke. „Pušite me nekam: ven ali noter . . . Kaj namerjate z mano, o Bog nebeški? Gospodje, jaz pokličem zaptije! . . .“

„Predrzi se, šema!“ mu je prigovarjal divji Marko smehljajočega se lica in s krotkim, prijateljskim glasom. „Iztrgam ti želodec in ti ga zatlačim v usta!“

„No, kaj je s tvojimi ubogimi, neprekrbljenimi otroci?“ se je menil Jovo v neusmiljeno polomljeni turščini. „Ali so pridni? Radi jedo? Lepo molijo? . . . Eh, vraga, stoj kume; ne pojdeš mi odtod, dokler mi ne potolažiš radovednosti. Saj vidiš, kako me skrbi tvoja spoštovana rodina!“

Takrat sta prihitela naša prijatelja na hišni prag.

„Usmilite se, kneževski visokosti!“ jima je zaklical Pyguris v svojem obupu. „Vaša spremljevalca me ne pustita nikamor: kakor prestopim, je eden spredaj, drugi zadaj . . . Gotovo me hočeta umoriti!“

„Tiho bodite!“ je dejal Dušan, ki se ni mogel ubraniti nasmeška spričo tolike strahopetnosti. „Saj veste, da vas ljubimo kakor punčico v svojem očesu! Prav nič se vam ne bo zgodilo, ako greste drage volje v mojo sobo, da se nekaj pomemimo . . .“

„Saj je itak hotel v hišo,“ se je zasmel divji Marko. „Jedva pa sem ga pobaral o njegovi zalegi, ga je mahoma minilo veselje.“

Pyguris se je oziral od enega do drugega; nazadnje je zaključil očitno, da se utegne izcimiti iz te nevarnosti dobra kupčija in jo je ubral junaško z Dušanom in Ivanom, delaje grimase kakor mučenik, ki gre s preziranjem smrti na morišče.

(Dalje prih.)

Malinov sok in oceda.

Razpošiljalnica na debelo zajamčeno pristnega malinovca in ocede po najnižji ceni. L. Rogelj, Vrhnika pri Ljubljani.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

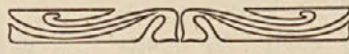
Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.

Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

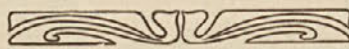
Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastopj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Kdor želi prodati, zamenjati ali v najem dati

grajščino,
posestvo,
hišo,
gostilno,
trgovino,
obrt,
premičnine,

ali išče kompanjona za svoje podjetje itd. itd.

doseže najhitreje svoj namen, če da oglas v

„Slov. Ilustr. Tednik“

ki je razširjen po vseh krajih na slovenskem Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem in tudi v mnogih krajih izven mej slovenske domovine.

Kjer prebivajo Slovenci povsod se čita

„Slov. Ilustrovani Tednik“.

Ni ga nadomestila

za dojenje pri materinih prsih. Zadostno in neutrudljivo dojenje omogoči vsaki materi „GALEGOL“. Vpliva ugodno na množino in kakovost mleka. Mleko se pomnoži za 35—50%. Dojenčki pridobivajo pravilno na teži in se izvrstno razvijajo. — Ima prijeten okus, se rad topi v vseh tekočinah in zadošča ena pušica za 20 dni.

Cena 3 K.

Glavna zaloga v lekarni B. Fragnerja v Pragi III, vogal Nerudove ulice. Zaloge v lekarnah. Kjer se ne dobiva, se pošilja po pošti proti vposlatvi K 3.70 ena pušica, K 6.72 dve pušici, K 9.72 tri pušice, K 12.— štiri pušice.

Steckenpferd-lilijinomlečno mlie

prej ko slej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Srajca je srajca, trdijo nekateri. Pa vendar ni vseno, kako srajco nosite. Posebno po leti, ko se potite, morate paziti, da boste imeli perilo dobrega kroja in iz zdrave tkanine. Najboljše perilo vsake vrste dobite pri Prvi spodnještajerski razpošiljalnici I. N. Šoštarčič v Mariboru, Gosposka ul. št. 5. V zalogi so vedno vse vrste, ker ima I. N. Šoštarčič tudi lastno izdelovalnico. Moške srajce stanejo iz dobrega cefira prve vrste K 2.40, druge vrste K 2.80, iz zelo finega blaga, prsa iz pralne svile prve vrste K 3.20, druge vrste K 3.60, tretje vrste K 4.—. Kdor naroči tri srajce, jih dobi poštine prosto, pri 6 komadih pa še 10 odstotkov popusta. Za neugajajoče se vrne denar ali pa se blago zamenja.

Kažipot

za izletnike, turiste in letoviščarje.

Hotelirje, gostilničarje pa tudi obrtnike, trgovce in dr. opozarjamo, da bomo priobčevali v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“ pod posebno rubriko „Kažipot za izletnike, turiste in letoviščarje“, kar bo vevlačno za vsakogar, ki hoče izletnike, turiste in letoviščarje opozoriti na svoj hotel, svojo restavracijo, obrt ali trgovino.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je vseslovenski list, ki ga čitajo po vseh slovenskih krajih pristaši vseh strank. „Slovenski Ilustrovani Tednik“ ni razširjen le po vsem slovenskem Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Goriškem, v Trstu in okolici, temveč ga imajo naročenega tudi v Istriji, Dalmaciji, Hrvaškem, Bosni, Srbiji in Bolgariji, na Dunaju, Češkem, Moravskem in dr. slovenskim in sploh vsem slovenskim izletnikom, turistom in letoviščarjem bo torej naš kažipot zelo dobrodošel.

Da omogočimo vsakomur, da da oglas v naš „Kažipot“, računamo jako po ceni, namreč enostolpno za vsak cm visokosti 26krat priobčen (skoz pol leta) 11 K in 52krat (skoz celo leto) priobčen pa le 20 K. Prostor si lahko vsak izbere visok kolikor cm hoče, zadostuje pa 1 ali 2 cm tudi.

Ogrič, Ljubljana, Židovska ulica 7

brivec, frizer in gledališki masker.

Higijenično urejena brivnica, moderna lasničarska delavnica, umetno pletenje las, gledališko maskiranje, izdelovanje gledaliških in izdelovanje uličnih lasulj, prodaja lasničarskih del.

Postrežba točna! Cene nizke!

Proda se posestvo

s praktično urejenim gospodarskim poslopjem in 15 oralov skupnega zemljišča. Ceno pove in dotična pojasnila daje Jožef Bregar pd. Novak, vas Komen, pošta Tinje na Koroškem.

Otvoritev gostilne!
Slavnemu občinstvu se v ljubeznivo naznanja, da se je otvorila v Ljubljani

nova gostilna na Rimski cesti 11.

Točijo se pristna istrska, dalmatinska, furlanska in goriska vina. Dobi se tudi Vehrmut in marsala. Vsa vina so od najbolj zanesljivih vinogradnikov kupljena. Od 5 litrov naprej nizje cene. Za mnogobrojen obisk se priporoča

Leonardo Galante.

Vino in brinje:
Ivan Gržinič, Kum, pošta Roč, priporoča svojo zalogo vina in brinja. Cena zajamčeno pristnega vina 42 K za 100 litrov.

Učenec ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom se takoj sprejme pri J. Kodrič, Fram, Spodnje Štajersko.

Najboljše sredstvo zoper stenice in drugim mrčesom je „Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/L. 200 gramov stane 1 K. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rebat.

Ržena sladna kava iz gorske rži

se pošilja po povzetju v zavojih po 5 kg franko za K 375 z dodatkom lepih platnenih brisač, robcev itd. iz tovarne

Fran Sax
Maslovedy pri Smiřitz (Češko).
— Prosimo, poskusite!

Proda se lepo, prav rodovitno posestvo,

ležeče 10 minut od trga in železniške postaje Zalec v Savinjski dolini, obstoječe iz enonadstropne hiše, primerne za penzioniste, pa tudi pripravne za trgovino, gostilno itd. Hlevi so zidani in obokani. Zemljišča je 12 oral in obstoji iz njiv, hmeljnikov, travnikov in gozdov ter leži, razen gozda, vse na ravnem. Oglasite se pri g. Lovro Sah, nadučitelj na Teharjih, Štajersko.

Pozor!

Kdor hoče priti poceni v Ameriko, naj se obrne zaupno name, vsakemu dam natančno pokazano.

A. Gruden,
Bremerhafen, Bahnhofstraße 21/II.

Dekle, 20 do 24 let staro, zdravo, močno, ki ima veselje do kuhinje, sprejme za dobro plačilo v letno službo **Karolina Schwarschnig,** veleposestnica v Majšpergu pri Ptujski gori pri Ptujcu.

Krojaški pomočnik se takoj sprejme v stalno delo. Kdor ima veselje se še kaj priučiti ter dalj časa ostati, naj piše ali se osebno zglaš. **F. Kisovar, krojaški mojster, Hoče pri Mariboru.** Tam se sprejme tudi krojaški učenec.

Dekle, ki se hoče za stonj kuhati; učiti, sprejme Ruška koča. Ponudbe na naslov: **Ruška koča, Ruše, Štajersko.**

Pozor!
50.000 parov čevljev
4 pari čevljev samo 9 K
Vsled plačilnih težko naših velikih tovarov se mi je naročilo, da razpečam veliko množino čevljev pod izdelovalno ceno. Prodajam tedaj vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 para čevljev za dame vse iz rjavega ali črnega usnja, galoširane in z močno nabitiimi podplati. Veleelegantna, najnovejša fazona. Vsi 4 pari stanejo samo 9 K. — Pošilja se po poštne povzetju, S. Urbach, razpošiljalnica čevljev Krakov št. 48, Avstrija. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

Kdor hoče prodati posestvo, gostilno, obrt itd. dobi najhitreje kupca, če da oglas v „Slovenski Ilustrovani Tednik, ki je razširjen po vseh slovenskih krajih na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Ker je „Slovenski Ilustrovani Tednik“ nepolitičen in nestrankarski list, ga čitajo pristaši vseh strank. — „Slovenski Ilustrovani Tednik“ je najbolj razširjen in največ čitan slovenski časopis in imajo oglaš v njem najboljši uspeh.

Berite in strmite!
! Nezaslišano!

600 komadov za samo 375 K, krasna pozlačena 36 ur natančno idoča anker ura z verižico. Garancija 3 leta, 1 moderna svileni kravata za gospode, 3 fini žepni robci, 1 prstan za gospode z imit. žlahtnim kamnom, 1 cevka za smodke iz morske pene, 1 eleg. broška za dame (novost), 1 krasno žepno ogledalce, 1 usnjata denarnica, 1 žepni nožič, 1 par manjšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double zlato s patentnim zapiralom, 1 srčkan album za slike z 36 slikami, najlepših na svetu, 5 šaljivih predmetov, velika veselost za mlado in staro, 1 povsod potreben spisovnik za pisma, 20 pisalnih predmetov in še 500 različnih predmetov, ki so potrebni v vsaki hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama že vredna tega denarja za 375 K. Pošilja se po poštne povzetju dunajska razpošiljalnica F. Windisch, Krakov št. W/51 NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Mazilo za lasse

varstv. znamka Netopir napravi g. **Ana Križaj** v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Lepodvorski ul. št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

Zadostuje samo ena steklenica.

Spričevala na razpolago.

„Vedeževalske karte“ sloveče Lenormand, Pariz, največje vedeževalke na svetu, s tajnim ključem za razrešitev vsakega vprašanja Celotna igra 86 kosov v toku (etu) le kron 1-30 (tudi v pisemskih znamkah). Mih. Horowitz, Krakov, Dittla št. 61/E.

Gospodarstvo. Veliki državnik Benjamin Franklin je rekel: „Življenska polica je najcenejši in najgotovnejši način za preskrbljenje, s katero je za starost, kakor tudi za družino vsestransko najbolje preskrbljeno. Neumevno je, da ljudje tolikanj skrbe za zavarovanje hiš, premičnin in raznega blaga ter pri tem popolnoma opuščajo zavarovanje svojega življenja, kakor bi življenje, ki je vendar bolj ogroženo in podvrženo večjim nevarnostim, ne bilo brez dvoma za obstanek družin najvažnejše in najdragoceneje.“ Kot najkulantnejo in najcenejo zavarovalnico priporočamo slovansko banko „Slavijo“, ki ima najraznovrstnejše načine za vsakršna zavarovanja ter razdeljuje ves svoj čisti dobiček zavarovancem. Cenike razpošilja in daje pojasnila drage volje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Pridite k meni vsi,

če hočete kupiti dobro, trpežno in lahko tekoče kolo. Prepričali se bode, da so prvovrstna in triginolna

Es-ka in Adler kolesa

res najboljša, primerno najcenejša, ter vredna zaupanja in priporočila domače, strogo solidne tvrdke

ANA GOREC,

specialna trgovina s kolesi in deli, Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja)

Cenik brezplačno. — Rabljena kolesa od 30 K dalje. Največja izposojevalnica koles.

A.: Kje kupite nože, škarje i. dr ?
B.: Pri **J. Kraigerju**, umetnemu in finemu brusarju, ki ceno prodaja tudi dobro jeklo. V Ljubljani, Židovska ulica 3.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke.

J. KETTE Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

Ob vsakem letnem času sveže sadje, zelenjavo, meso

takoj uporabno utegnemo imeti v zalogi le, če rabimo

Weck-Conservator.

Natančnejši tiskan popis z ilustracijami pošiljajo brezplačno zalogo v večini mest ali pa naravnost: I. Weck, zadr. z om. zav. glavno zastopstvo Karol Müller, M. Schönberg št. 18.

POZOR! 50.000 parov čevljev

4 pari za K 850.
Zaradi poloma nekaterih tovarov sem dobil nalogo, da prodam veliko partijo čevljev pod nabavno ceno. Prodajam vsakomur dva para moških in dva para ženskih čevljev na zavezavo, elegantne oblike, iz črnega ali rujavega usnja, z močnimi podplati, podšivani. Velikost po številkah. — Štirje pari stanejo samo 850 kron.

I. Gelb, ekspedicijska hiša
Novi Sandec št. 88.
Dovoljena zamena ali pa se vrne denar.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1912. 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 300 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Vložen denar obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu, da se tudi obrestujejo. Hranilnica je pupilarno varna. V njo vlagajo c. kr. sodišča in jerobi denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, občine pa občinski denar. Hranilnica stoji pod javno kontrolo in nadzorstvom c. kr. deželne vlade. Izključena je torej vsaka izguba vložnega denarja in to tudi za časa vojske, ker ima hranilnica denar razposojen na zemljišča.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloplja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 3/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. — Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Pfaff šivalni stroji v misijonski šoli trapistov v Mariamhillu v Afriki.

Pfaff šivalni stroji ni le po vseh evropskih državah cenjen in priljubljen, nego je v rabi tudi v inozemstvu, sosebno v Afriki, Indiji, Kini, Japanu, Avstraliji, južni Ameriki itd.

Pfaffovi šivalni stroji so v resnici dandanes priznani najboljši na svetovnem trgu industrije šivalnih strojev in so vsled precizne inštrukcije in trpežnosti tako rekoč neprekosljivi za kar že jamči čez 50-letni obstoj tovarne Pfaff.

Glavno zalogo Pfaffovih šivalnih strojev ima tvrdka Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica števil. 7. (Glej inserat.)

Visoka šola zakonskih znanosti. Profesor doktor W. Hassall v Monakovem hoče ustanoviti univerzo ljubezni, ampak čisto priprosto zato, ker je v Nemčiji od leta do leta manj porodov. Gospod doktor Hassall je slavnostno proglasil, da je ljubezen temelj rodovin in posebno velikih rodovin, no, kar tudi nihče ne taji. In zato smatra za svojo rodoljubno dolžnost, da bi mlade Nemke in mlade Nemce temeljito naučil ljubezni, da bi se potem ustvarile srečne rodovine. Moramo pa pripomniti seveda, da gospod doktor Hassall ni pripoznal naslova »univerza ljubezni« za pravega in je krstil svojo šolo »Hochschule der Heiratswissenschaften«, kar zvenj nenavadno harmonično in ljubko. Visoka šola zakonskih znanosti bo imela petsto slušateljev, oziroma gojencev. Najbrže boste pripomnili, da petsto gojencev ni za petinšestdeset milijonov

Nemcev tako veliko. Vedite torej, da bo teh dvestopetdeset gojenk in dvestopetdeset gojencev po absolvirani visoki šoli ljubezni razširjevalo čilo propagando za misli doktorja Hassalla. V celji državi bodo oznanjevali slavo ljubezni. Naučil bo ljubiti tudi one, ki tega »še ne znajo, kakor tudi one, ki tega več ne znajo«. In ravnotako, kakor učijo promovirani profesorji švedsko gimnastiko, ravnotako bodo poučevali o ljubezni promovirani absolventi »Hochschule der itd...« Na tej visoki šoli se bo poučevalo s pomočjo eksplikativnih projekcijskih slik. Na teh slikah pa ne bo prav nič frivolnega. Gojencem in gojenkam se bodo stavila pred oči statistična data, diagrame in podobne grozovitosti. Poleg tega bodo posebni profesorji učili svoje učenke in učence o flirtu in koketnosti. Dr. Hassall piše v svoji brošuri, da sta koketnost in flirt

»predsobi salona ljubezni«. Biologi in zoologi bodo predavali pri učenih konferencah o rudimentarni koketnosti plemen. Poleg tega se bodo ustanovili posebni kurzi za psihologijo zapeljivosti. Profesorji z zlatimi očali, s sivimi brkami in plešami bodo pojasnjevali učenkam in učencem zakone pasionalnih nasprotij; kaj imajo rade zlatolaske pri črnolasih, kaj imajo radi boječi pri strastnih in junških, kaj imajo radi veliki pri majhnih. Vršla se bodo tudi predavanja, kako se človek navadi ljubezni tudi pri antipatičnih osebah, in kar je delikatno poglavje, tudi o ljubezni po poroki. Skratka, doktor Hassall bo naučil svoje kompatriote kult ljubezni ne samo pred zakonom, ampak tudi po zakonu.

Pred nakupovanjem pregledajte oglase v »Slovenskem Ilustrovanem Tedniku«!

Nova, stara vina in droženko lastnega pridelka prodaja Fr. Ferline v Smarju pri Jelšah.

Knjigoveznica A. Feldstein
v Ljubljani, Radeckega cesta št. 12
se toplotno priporoča.

Kako postane zdrav?

Uči naša 64 strani obsegajoča ilustrovana

gratis-knjiga.

Priporočamo torej vsakemu bolniku, zlasti pa takim, ki trpe na nervoziteti, neurasteniji, protinu, bolečinah v križu in glavi, želodecu in črevesih, srčnih slabostih, otrpnjenju itd., slabostih sploh, da se takoj obrnejo na naš zdravniški zavod. Vsakdo dobi takoj našo zgoraj omenjeno brošuro v zaprtem kuvertu zastonj in poštne prosto.

Elektro-Vitalizer, zdravniški zavod
Budapest VI. Andrassy-ut 27.

Vrnem denar nazaj!

Krasno, plemenito oblikovano oprsje in rožnobe kožo si ohranite z mojim »Tadellos«, ki je najpopolnejše sredstvo te vrste. Ne

pušča nikakršne maščobe ob pasu in ledjih. Zunanja raba. Mnogo priznanj. Jamstvo glede uspeha in neškodljivosti. Diskretno pošilja le gospa

A. Nebelsiek, Braunschweig, Breite Strasso 228
Pušica 4 K, po povzetju 40 h več. 2 pušici 7 K sta za uspeh potrebni.

Pozor! Pozor!
Kavarna CENTRAL
Ljubljana.

Vsak dan koncert
dunajske damske kapele.
!! Vso noč odprta. !!

Vsak mesec drugi umetniki. Vstop prost.
Točna postrežba z najfinejšimi pijačami.
Z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

Najboljši šivalni stroj sedajnosti je

PFAFF
faff

10 letna
garancija.

Pouk v vezenju brezplačen.

Ign. Vok, specialna trgovina šival-
nih strojev in koles.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Kupujte pridno srečke „Splošnega žen-
skega društva“ v korist slovenskih umetni-
kov. 200 krasnih dobrot, slik domačih sli-
karjev. Srečka à 1 K.

3

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K,
in sicer: 1 moderna obleka iz raševine ali lista, 1
praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna po-
letna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za pred-
pasnike, bluže itd.
Razpošilja se po povzetju.
Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica
Josip Frankenstein, Jaromer 92, Češko.
Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

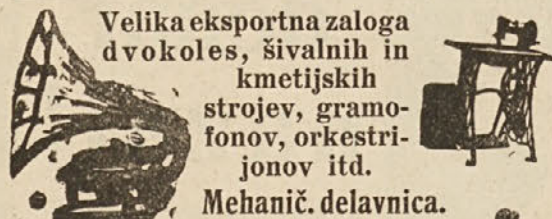

Peter Gornik

Ljubljana, Trubarjeva ulica 2
pri šentjakobskem mostu.

Velika zaloga najfinejših švicarskih srebr-
nih, zlatih moških in damskih ur, srebrnih
in zlatih verižic, prstanov, uhanov z dia-
manti in briljanti, vsakovrstnih budilk;
stenskih ur, ter ur z nihalom.

Lasna delavnica za popravila ur.
Najcenejši nakup, solidna postrežba.

Velika eksportna zaloga
dvokoles, šivalnih in
kmetijskih
strojev, gramo-
fonov, orkestri-
jonov itd.

Mehanič. delavnica.

Prodaja na obroke. — Ceniki franko.

Pri Batjel-u, Gorica,
Stolna ulica št. 2-4.

Zgodovinski roman

V burji in viharju

je izšel kot posebna knjiga, katero krasi
33 slik. S poštnino vred stane K 3'30. Kdor
želi to lepo knjigo, naj si jo brž naroči.
Dobiva se po vseh knjigarnah.

Ne stane prav nič!

Zastorj razpošiljam povsod vzorce suknenege blagá,
blaga za obleke, blaga za bluže, perilnega blaga,
modnega barhanta, platnena blaga, oksforda,
blaga za postelje, kakor vseh vrst blaga za domačo
vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah
tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih
prednostih. Karl WORSCHÉ, Maribor ob Dravi Ko.
Herrengasse 10.

MODISTINJA

Minka Horvat

LJUBLJANA

STARI TRG ŠTEV. 21.

Priporoča cenjenim damam
svojo zelo povečano zalogo
damskih in otroških slavnikov.

Popravila najceneje.

Iv. Ravnihar

urar in trgovec z zlatino
in srebrnino

Ljubljana, Sv. Petra c. 44.

Za vsako pri meni kup-
ljeno kakor tudi poprav-
ljeno uro jamčim eno
leto.

Lastna delavnica za popravila in vsakršna
nova dela.

v najkrajšem času svetovnoznano

Vukovarsko milo in pomada za obraz
z znamko „Zlata zvezda“.

Izdeluje: Lekarna Kirchbaum, Vukovar
(Slavonija).

1,800.000 frankov znašajo pri vsa-
koletnih šestih žrebanjih
glavni dobrotki turških srečk!

Vsaka srečka zadene in ima trajno denarno vrednost!
Kupnina se poravnava v mesečnih obrokih po samo
4 krome 75 vin. Kupec zadobi izključno igralno
pravico že po vplačilu prvega obroka. **Prihodnje
žrebanje je 1. junija 1913.**

2,387.000 kron oziroma frankov znašajo pri
vsakoletnih 15 žrebanjih glavni do-
brotki izborne skupine 4 srečk na mesečne obroke po
samo 6 kron 25 vin. — Prospekte z natančnim po-
jasnilom razpošilja:

ČEŠKE INDUSTRIJSKE BANKE GLAVNO
ZASTOPSTVO, LJUBLJANA.
Sprejmo se provizijski zastopniki!

Čuvajte se peg!
Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster.
Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu,
sive in rumene lise in vsak neprijeten ne-
dostatek odstrani zamčeno v 6 dneh „Vla-
dicca balsamin“. Steklenica K 2'50. Rationell
bals. milo K 1'20. Učinek je opaziti že po
enkratni rabi.

Neprijetne dlačice
z obličja in rok odstrani trajno in brez bo-
lesti v 3 minutah edini zamčeno neškod-
ljivi „Sattymgo“. Steklenica K 2'50

Bujno polnost-krasno

oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih.
Učinek zamčen. Neštevilni zahvalni in pri-
znanli dopisi zdravnikov in dam so na raz-
polago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino
krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 ste-
klenice univerzalnega sredstva Et-Admille
z navodilom 5 K. K temu posebni kremni
izvleček „Vladicco“. K 2'—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepki lasne korenine tako, da se
lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast.
Uspeh zamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K.
Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični
laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba
in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov
se jamči.

Srebrno plaketito. — Dunaj 1910.
Vsakršno perutnino in nje piščeta, golobe, sobne
ptice, kunce, svinje, pse itd. ozdravite sigurno
s „Palma“. To že v pre mnogih slučajih najza-
dovolnejše učinkujoče sredstvo dobite poštine
prosto, če pošljete 1 K poštini znamk (vele-
posestvu zadostuje letno za 4 K). — J. E. Weixl,
Maribor, Zofijin trg št. 3, Štajersko.

Prilika za nakup!

30.000 par. vis. čevljev na zatego!

3 pari visokih čevljev K 14-75
na zatego za le

po podobi, iz samega najboljšega
usnja, z dobrimi vrvun štrlečimi
pravimi podplati. Ker je bilo teh
30000 parov čevljev namenjenih za
balkanske države, so mi zaostali za
radi vojne. Prodajam jih zaradi tega
pod izdelovalno ceno 3 pare moš-
kih ali ženskih čevljev na zatego
iz najboljšega usnja vsake številke
in velikosti za le K 14-75. Za na-
ročno zadostuje napoved številke
ali mere v centimetrih. Razpošilja
po povzetju Prva krščanska iz-
vozna hiša za čevlje

Franc Humann, Dunaj II., Aloisgasse 3/76.
c. kr. trgovsko sodniško protokolirana tvrdka.
Čestite naročnike prosimo vljudno, da nas dalje priporočajo

Pijte samo Tolstovrško slatino

ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštajn (Koroško.)

**Tovarna za kemične
izdelke v Hrastniku**

priporoča kmetovalcem superfosfat iz ko-
ščene moke in rudninski superfosfat, na-
dalje razne vrste mešanih gnojil, ki vse-
bujejo vse, za zemljo potrebne redilne
snovi. — Za gnojenje hmeljišč najboljša
znamka: Kaliamonijak-superfosfat.

Resnica o razvitju in utrjenju ženskih prsi!

brez uživanja pilul ali drugih pripomočkov!

Mnenje sloveče pariške specialistke!

Ako manjka vašim prsim trdnosti, ako so vaše grudi slabo razvite — potem se obrnite do gospe **Helene Duroy** velezname pariške specialistke, ki vam postreže z brezplačnim nasvetom.

Na tisoče žena, ki so se okoristile z njeno skrivnostjo, ji pošilja dan na dan zahvalna pisma, katerih gospa Helena Duroy le zato ne objavlja, ker je popolna diskretnost njeno prvo načelo.

Ne uživajte niti pilul, niti tablet, niti drugih medikamentov za notranjo rabo, ki vedno škodijo organizmu!

Ali je mogoče dati visečim, po starosti, materinskih dolžnostih ali drugih vzrokih pokvarjenim prsim prejšnjo trdnost in okroglino?

Ali se dajo razviti na suhem in ploščatem prsišču — najsi je šele postalo takšno ali pa je takšno že od nekaj — trde in lepo razvite grudi?

Da!

Ali je to kaj čudovitega? Ali je treba kričati, da je to nemogoče, pretirano ali celo smešno?

Ne!

Razvitje kakor tudi utrjenje grudi je naravna enostavna, ob sebi umevna stvar; gospa Helena Duroy, občeznana specialistka, je prva razumela to možnost in uvedla uspešno metodo „EXUBER BUST DEVELOPPER“.

Ako ste, draga bralka, med tistimi, ki jim narava ni bila naklonjena, kar se tiče prsi, ako so vaše prsi nerazvite ali pa so izgubile svojo trdnost, ne obupavajte več: odslej boste imeli kakor vsaka druga bujne, okrogle in trde grudi, pa še prav lahko, samo če delate doma sami, kar je treba, s pomočjo sredstva, ki vam ga pozneje diskretno naznamim.

Moja želja je, da postanete lepi in da vam ne bo treba več zavidati nikomur.

Moj proces, čudovit po sodbi vseh, ki so ga uporabile, ni drugim, doslej znanim, v ničemer podoben.

Srečna in ponosna sem, da našla sem prva logično in razumno metodo, po kateri je dokazano in zajamčeno, da je mogoče utrditi in razviti ženske prsi. Moj izum je odločilen in dragocen in tvori važen korak na polju napredka.

Vsled posebnih ukrepov pošljam vsaki bralki brezplačen opis svojega izuma in vse podatke, s kakšnim sredstvom je mogoče dati prsim ono trdnost in obilnost, ki si je vsaka želi. Pišite takoj, zakaj zahteve so tako mnogobrojne, da bi se sicer lahko zakasnil odgovor:

Gospe Helene Duroy

12, Chaussée d'Antin Paris. Division 787 A.
(V kuvertu ali na dopisnici. Poština za pisma 25 v za dopisnice 10 v). Pišite francoski, angleški, ruski poljski ali nemški.

Gospodinja: Ježeš, Ježeš, gospod profesor, kakšni pa so!... Voda kar curlja od njih, a dežnik nosijo v roki, ne da bi ga odprli...

Profesor: Kaj pravite? Dežnik — v roki?... Ah, saj res; nanj sem pa čisto pozabil!

**S svilo vezena
bluza samo K 1.95**

Čudo industrije v vezenju.

Jako fino letno blago z bogatim svilenim vezenjem. — Kompletno za eno bluzo le K 1.95.

Krasno in lepo! Zadnja novost!

Nekaj sto tucatov teh krasnih lepih s svilo vezenih bluz in v ljubkih lepih barvah, kakor beli, krem, roza, svetlomodri, srednje modri, modni lila, rudeči, zeleni, drap, temnomodri, sploh v vsaki obstoječi barvi, smo nakupili pri neki švicarski opuščeni tvornici za vezenje in ker smo nakupili te krasne bluze na debelo v veliki množini, jih moremo prodajati po tej čudovito nizki ceni. — Te bluze so vredne trikrat tega denarja. — Če vzame kdo najmanj tri komade, tudi po želji v različnih barvah, velja kos samo K 1.95. Če kdo vzame 6 komadov, jih dobi za le 11 K. — in se mu priloži vrhu tega naprsnik iz čipk (jabot) gratis.

Edina prodaja po povzetju pri:

M. SWOBODA, Dunaj,
III/2 Hiebgasse 13/280.

Brezplačni kupon

št. 787 A.

Za razvitje in utrjenje prsi.

Gospa (gospodična)

Naslov

Kraj in dežela

Tehnikum Mittweida.

Ravnatelj: Prof. A. Holz. Kraljevina Saška.
Višji tehniški zavod za električno- in strojnotehniko. Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. Električni in strojni laboratoriji. Učna tovarna — delavnica. Najstarejši in najbolj obiskovani zavod. Program itd. brezplačno pošlje tajništvo.

Zaradi novega davka na žganje

ga kupujejo že zdaj velike množine. Priporočam čimprejšnja naročila, da pridobite na cenah, ki so sedaj še ugodne. Ponujam 50% slivovec in tropinovec 116 K, novo vino 40 K do 60 K, stara mila vina 64 K do 72 K, star vinski kis 34 K za 100 litrov,

J. Kravagna, Ptuj.

Pridobivajte nove naročnike!

Denar

si prihranite pri nakupu narejenih oblek za moške in dečke ter

najdete

veliko izbiro v trgovini

PRI ŠKOFU

Lingarjeve, Medene ulice, Pred Škofijo 3 v Ljubljani.

Cenik brezplačno na zahtevo.

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ Največja zaloga oblek

Ljubljana, Mestni trg števil. 5. :: Cene zelo nizke. :: Postrežba točna. za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice.

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Agitirajte in pošljite naročnino!

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ul. 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinske kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. 1. kir. odd. dež. bolnice.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga dobrega puļjenega 2 K; boljsega 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puļstega 5 10 K; velefinega snežnobelega, puļjenega 6 40 K; 8 K; puļa sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puļ 12 K.

Najboljši češk nakupni vr. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puļstim perjem 16 K; napol puļ 20 K; puļ 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3 50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14 70, 17 80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5 20 in 5 70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugnajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.
Natančnejši cenik gratis in franko.

Štampilje

vse vrste za urade, trgovce, društva itd.

ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčkovih štampilj

Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko.

Izprašani optik FR. P. ZAJEC
:: Ljubljana, Stari trg št. 9. ::

priporoča svoj dobro urejeni optični zavod očala, ščipalca, daljnogleda, toplomerje i. t. d.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo švicarskih ur, zlatnine in srebrnine, gramofone od 25 K naprej tudi na mesečne obroke.

Plošče vseh vrst in v vseh jezikih do K 2 50 naprej. Ceniki brezplačno. —

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vzgojni.

Tovarna v Lincu ustanovljena 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

Obnovite naročnino takoj!

Ljubljana, Mestni trg št. 8.
Klobuki se sprejemajo v popravilo.
Cene od K 2 20 naprej.
Slamniki od K 1 20 naprej.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela se priporoča

I. ZAMLJEN

čevljarski mojster

Ljubljana, Gradišče št. 4.

Zaloga izgotovljenih čevljev ter izdelovanje gorskih in telov. čevljev.

Od dobrega najboljši!

Singer Co. šivalni stroji, akc. družba.

Ljubljana, Sv. Petra c. 4. - Kranj, Glavni trg 119.
Kočevje, Glavni trg 79. - Rudolfovo, Vel. trg 45.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najoskusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.
Notni stavek.
Cene najnižje.